

ÇEKÜL 20 yıl

ÇEKÜL Vakfı
Çalışma Raporu 2010

ÇEKÜL Vakfı Kurucular Kurulu

Prof. Dr. Metin Sözen (Başkan)

Prof. Dr. Yalçın Aköz

Dr. M. İlhan Arslan

Turgut Derman

Tarhan Erdem

Prof. Dr. Uğur Erkman

Prof. Dr. Erol Eti

Yavuz İnce

Mithat Kırayoğlu

Tan Oral

Hasan Özgen

Gürol Sözen

Prof. Dr. İlter Turan

Prof. Dr. Onat Arınç

Mehmet Selim Baki

Oktay Ekşi

Prof. Dr. Selçuk Erez

Prof. Dr. Cengiz Eruzun

Bülent Güngör

Prof. Dr. Necati İnceoğlu

İlhan Nebioğlu

Feridun Özgen

Ersu Pekin

Dr. Güzin Poffet Tamaç

Fügen Tuzlalı

2009 - 2014 Dönemi Yönetim Kurulu

Metin Sözen (Başkan)

İlhan Arslan

Uğur Erkman

Hasan Özgen

Tan Oral (Yedek)

Gökhan Kılınçkiran (Yedek)

Aysel Ekşi

Mithat Kırayoğlu

Tamer Müftüoğlu

Sinan Polvan (Yedek)

Zafer Okuducu (Yedek)

2009 - 2014 Dönemi Denetleme Kurulu

Mehmet Selim Baki

Yavuz İnce

Prof. Dr. Onat Arınç (Yedek)

Gürol Sözen

Bülent Güngör (Yedek)

Genel Koordinatör:

Genel Sekreter:

Betül Sözen

Ece Müftüoğlu Narcy

Doğa ve Kültürle Varız
ÇEKÜL Vakfı

Ekrem Tur sok. No. 8, Beyoğlu
Tel: 0212 2515444- 0212 2496464

Fax: 0212 2515445

info@cekulvakfi.org.tr

www.cekulvakfi.org.tr

ÇEKÜL Vakfı Çalışma Raporu 2010

Doğa ve Kültürle Varız	3
Başkan'dan	4
Genel Sekreter'den	6
Doğal Miras	8
7 Ağaç Ormanları	9
Kültür Mirası	16
Kendini Koruyan Kentler	18
Planlama	28
Kent Müzeleri ve Arşivleri	32
Köyler Yaşamalıdır	34
Endüstri Mirası	35
Kaleli Kentler	36
Kent Envanterleri	37
Geleneksel Yaşam Kültürü	38
Eğitim	40
Kültürel Miras Anadolu Eğitimleri	42
Kültürel Miras İstanbul Eğitimleri	45
Örgütlenme	48
Temsilcilikler	48
Havza Birlikleri	51
Tarihi Kentler Birliği	52
Gönüllülük	57
Tanıtım	60
ÇEKÜL Yayınları	63
ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları	66
Sinan'a Saygı	68
Anadolu Araştırmaları Seminerleri	70
Bilgi Belge Merkezi	71
ÇEKÜL Akademi	72
Kosova Kültürel Miras Mesleki Eğitim Merkezi	77
Etkinlikler	78
Sonsöz	87

Doğa ve Kültürle Varız

ÇEKÜL Vakfı kurulduğu günden bugüne, yirmi yıl boyunca geçmişten geleceğe uzanan doğal ve kültür değerlerimize sahip çıkmayı amaç bildi. 130 temsilcisi ile ülkede doğal ve kültürel mirasın sözcüsü, doğa - kültür - insan arasındaki yaşamsal uyumun savunucusu oldu.

Kültürel dokunun korunarak geleceğe aktarılması amacıyla, koruma amaçlı kent planları hazırlanmasını, kentlerin eski mahallelerinde sağlıklılaştırma çalışmaları, geleneksel evlerde cephe düzenlemesi yapılmasını,

tarihi yapıların, çarşıların onarılmasını, kent meydanlarının yeniden düzenlenmesini sağladı.

Ülkenin dört bir köşesindeki küçük büyük kentte, koruma hareketini koruma seferberliğine dönüştürerek tarihi dokunun çağdaş kentle ilişkilendirilmesine, kentlere kültür öncelikli bir vizyon kazandırılmasına öncülük etti.

Doğal doku kaybolmaya başladığında, insanın yaşam alanının tükendiği ve kültürel mirasını da yitirmeye

başladığı bilinciyle hareket ederek, toprağı, yeşili korumak ve çoğaltmak için İstanbul'da başladığı ağaçlandırma çalışmalarını Anadolu'nun her karışına yaydı.

Çocukların ve gençlerin kentlerini tanımaları ve sahip oldukları değerlerin farkına varmaları için kültürel miras eğitim programlarını uygulamaya koydu.

Yayınladığı belgesel filmler, kitaplar, broşürler ve dergiler aracılığıyla bilgi birikimini yaygınlaştırdı.

Anadolu kentlerinde yerel yöneticilerin, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, girişimcilerin ve halkın, kentlerinin benzersiz doğal ve kültürel birikiminin farkına varmaları ve bu değerli birikime sahip çıkmaları için yıllar boyu yol göstericilik yaptı.

Kısacası ÇEKÜL, Anadolu kentlerinde bıraktığı kalıcı izlerle her zaman danışılan, yol gösteren, güvenilen; gönüllü temsilcileri ve uzman kadroları ile doğal ve kültürel mirasın korunması taleplerine yetişmeye çalışan bir sivil toplum kuruluşu...

Yirmi yılın ardından

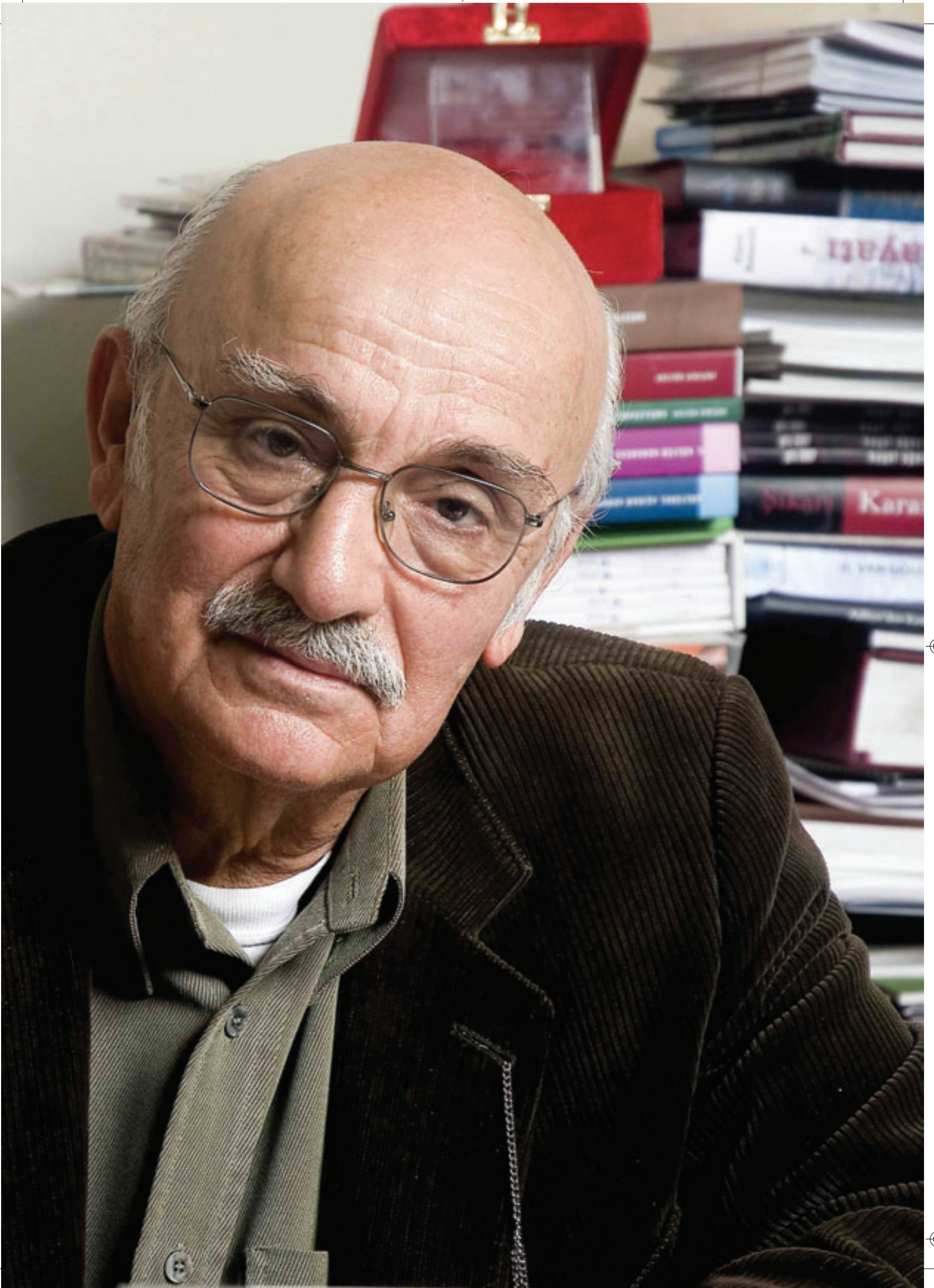
"Yirmi yıl"ın ÇEKÜL'ün tarihinde özel bir anlamı var: Türkiye'de kentsel ve kültürel korumanın ilk adımı, 70'li yıllarda bir avuç gönüllü tarafından Safranbolu'da atılmıştı. Aynı gönüllü grubu 90'ların başında ÇEKÜL Vakfı'nı kurdu. İzleyen yıllarda Anadolu'yu bir ağ gibi saran bu hareket, 2010 yılının son günlerinde kurumsallaşmasının 20. yılını kutladı. Şimdi, sırtımızı kırk yıllık bir deneyim zenginliğine yasarken, bir yandan da yeni bir geleceğin yeni hedeflerini kurguluyor, üçüncü bir "yirmi yıl"a umutla giriyoruz.

2010 yılında, valilik ve belediyelerden gelen, yerel dinamiklere dayalı kentsel kalkınma planlamalarına yönelik ortak proje talepleriyle çok sık karşılaştık. Doğal, tarihsel ve kültürel varlıkların korunup yaşatılmasına öncelik veren, kentin coğrafi, ekonomik ve sosyal kaynaklarını harekete geçiren böyle bir planlama çalışmasında birçok kentte yüz ağartıcı gelişmeler kaydettik. Çalışmalar giderek kent sınırlarını aştı ve aynı kültür havzasını paylaşan komşu kentler arasında ortak çalışmalara dönüştü, hatta sınırötesi işbirliklerine uzandı. Geçmişin mirası ile çağdaş gelişmeyi barıştıran böyle bir yaklaşım, kentlere algılanabilir bir farklılık ve kimlik kazandırırken, rekabet edebilirliklerini güçlendirmektedir.

2010 yılı ÇEKÜL'ün genç kuşakları hedef alan kültürel miras eğitimlerinde bir çeşitlenme ve yaygınlaşma yılı da oldu. Eğitim çalışmalarının bir başka boyutunda, ÇEKÜL Akademi'nin gündün güne etkinliğini artırması gözlemlendi. Kültürel miras ve koruma alanında etkinlik gösteren tüm genç korumacıları hedef alan eğitimler her kesimin ilgisini çekmeye başladı. Anadolu Araştırmaları Merkezi'nin genç araştırmacılarla yaptığı seminer çalışmaları, ÇEKÜL'ün akademik ve bilimsel çalışmalardan beslenen uygulamaları için değerli bir kaynak değeri taşıyordu. 2011 yılında hayata geçecek olan önemli projelerin hazırlık çalışmaları da 2010 yılında tamamlandı: "Ex:change, İstanbul - Marsilya: Endüstri mirasını görünür ve anlaşılır kılmak" projesi, Kosova'da Kültürel Miras Eğitim projesi, arkeolojik miras alanlarının düzenlenmesinde yerel yönetimlerin sorumluluk almaları için çalışmalar, kentlerden havza birliklerine uzanan bir bütünlükle, her yerleşmenin kendine özgü değerlerini kaynak alan yol haritalarıyla, paylaşarak ve yardımlaşarak, doğa ve kültür odaklı kalkınmayı hedef alan girişimleri başlattık.

ÇEKÜL'ün bugünlere taşıdığı değerlerini ve ilkelerini, umutla ve yeni hedeflerle geleceğe taşımayı sürdürdüğimize yürekten inanıyoruz.

Prof. Dr. Metin Sözen

Her yerin, her şeyin ve herkesin birbirine benzediği bir dünyada, doğanın çaresizliğini, tarihi mekânların ruhunu herkes hissetsin istiyoruz. Yeni dünyayı doğru okumak, sahip olduğumuz mirasla iyi harmanlamak, değişimi ilkeli yönetmek zorundayız.

ÇEKÜL'ü nerede görmek istiyoruz?

Yirmi yıllık zorlu ancak başarılarıyla gurur duyduğumuz bir dönemi geride bıraktık 2010 yılında. Bu uzun dönemde Anadolu'nun dört bir köşesinde varlığımızı duyurduk. Yarım yüzyıldır ihmal edilmiş sorunlara çözüm ürettik, yüz ağartıcı sonuçlar aldık. Bunları yaparken, Vakıf olarak öne çıkıp yapılanlara sahip çıkmaktansa, bin bir güçlkle oluşturduğumuz çözüm ortaklıklarını kutlamayı seçtik. Yirmi yılda amaçlarımızdan, ilkelerimizden, bağımsız duruşumuzdan hiç ödün vermedik.

2010 yılını bir ayağımız dün, bir ayağımız yarında geçirdik. Yirmi yıldır iyi ve doğru yaptıklarımızı yine iyi ve doğru yapmaya devam ederken, gözümüzü ufuktan ayırmadık. Yirmi yıl öncesinden farklı bir dünyadayız artık. Değişen dünyada varlığımızı sürdürebilmek için bu yeni dünyayı doğru okumak, sahip olduğumuz mirasla iyi harmanlamak, değişimi iyi yönetmek zorundayız. Kültürün ekonomisinden, endüstrisinden söz edilen ortamlarda, temel etkinlik alanımız olan doğal ve kültürel varlıkların yönetiminde yetkinleşmek zorundayız. Bugüne kadar yaptıklarımızı daha iyi yapabilmek için iletişim stratejimizi ve araçlarımızı geliştirmeliyiz. Farklı kesimlere kendimizi daha iyi anlatabilmeliyiz, yanımızda yer almalarını, ellerini taşın altına sokmalarını sağlamalıyız. Çağın iletişim kanallarını etkin kullanmalıyız.

ÇEKÜL'ü 7 Ağaç Ormanları ile özdeşleştirmekle yetinen metropollere kendimizi daha iyi anlatmalıyız. Doğanın,

kültürün toprağı olduğunu, doğayı işleyen insanın kültür ekip biçtiğini anımsatmalıyız. Doğa ve insan olmadan kültürün de yeşeremediğini, kültürün ise insana dair her şey olduğunu seslendirmeliyiz. Ürettiklerinden, kültüründen koparılan insanın köksüz, kimliksiz kaldığını dillendirmeliyiz.

İnsan hikâyeleriyle örülüp dokunmuş tarihi mekânların ruhunu, herkes yüreğinde ve zihninde duysun istiyoruz. Küreselleşmeye teslim olmuş bir dünyada varolabilmek için ulus olarak güçlü bir yerel kimlik duygusuna sahip olmanın gerekliliğine inanıyoruz. Her yerin, her şeyin ve herkesin gittikçe daha çok birbirine benzediği, dünyanın tadının tuzunun kaçtığı bir zaman diliminden geçerken, elimizdeki güzelliklerin değerini bilelim, onlara gözümüz gibi bakalım istiyoruz. Hepimizin kök salmaya, geçmişimizi ve kimliğimizi temsil eden simge eserlerle gurur duymaya ihtiyacımız olduğunu düşünüyoruz. O yüzden "Her şey yerinde güzel" diyor, tarihin ve köklerimizden en saf ve derinliğine yaşadığı yerelde çalışmayı yeğliyoruz. Yerelin saflığını, sıcaklığını, değerliliğini, içtenliğini solumayı seviyoruz.

1990'dan beri bize esin kaynağı olan, başarılarımızın temelinde yatan, yüreğimizdeki o içi içine sığmayan gönüllülük ruhunun peşinden gitmekte ısrar ediyoruz. Ülkenin 7 bölgesinde, 300'ü aşkın büyükşehir, il, ilçe, belde ve köyde çalışıyoruz. Türkiye'nin her yöresine dağılmış 130 temsilciden oluşan bir ekiple... Yılda 65,000 km yol yapıyor, Anadolu'yu karış karış geziyoruz. Beyoğlu'ndaki merkezimizin kapısını her hafta en az iki belediye başkanı, bir vali, 3 akademisyen, 5 kültür insanı ve

sayısız öğrenci çalışıyor.

Bağımsız bir kuruluşuz. Devletten hiçbir yardım almıyoruz. Arkamızı hiçbir özel girişime dayamıyoruz. Hiçbir siyasal görüşün sözcülüğünü yapmıyoruz. Bütün gücümüz, bütün gelirimiz verdiğimiz emeğin ve hizmetin karşılığı ya da amaçlarımızı paylaşan kişi ve kuruluşların cömertliğine bağlı. O halde bize destek verenleri daha fazla işin içine katmalı, bize katılanlara daha zevkli deneyimler yaşatmalı, yaptığımız işlere katkıda bulunmalarını sağlamalı, toplum desteğini artırmalıyız. Çalışanlarımızı ve gönüllülerimizin becerilerini ve uzmanlıklarını geliştirmeli, yaratıcılıklarını ve inisiyatif alma güçlerini artırmalıyız. Yeni kavramların ve uygulamaların yanında yer almalıyız.

Sözün özü, bugüne kadar ne yaptysak, bizimle aynı idealleri, amaçları, ilke ve inançları paylaşan başta temsilcilerimiz olmak üzere akademisyenler, uzmanlar, uygulamacılar, yereldeki belediye başkanları ve valiler, kültür müdürleri, ticaret ve sanayi odaları mensupları, sanatçılar, yazar ve çizerler, basın mensupları, öğretmenler ve her yaşta öğrencilerle yaptık. Bu kadar çok ve çeşitli insanın aklına ve yüreğine ulaştığımız için mutluluk duyuyor, teşekkürlerimizi sunuyoruz. Siz olmasaydınız biz hiçbir şeydik... İleriye doğru attığımız her adım bize duyduğunuz güvenden beslenecek, size duyduğumuz güvenle güçlenecek...

Ece Müftüoğlu Narcy
Genel Sekreter

Doğal Miras

7 Ağaç Ormanları

7 Ağaç Ormanları programının başlama tarihi olan 1993 yılından bu yana, toplumda çevre sorunlarına ve ağaçlandırmanın önemine ilişkin bilinçlenmenin arttığı ve yaygınlaştığı gözlemleniyor. Bunun sonucunda küçüklü büyüklü birçok STK ağaçlandırma kampanyalarına özel bir ilgi gösteriyor. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın son yıllarda kurumsal desteklerle ağaçlandırma yapma girişimlerini artırması da, ülkede ormanlaştırma faaliyetlerinin hızla yaygınlaşmasına neden oluyor.

Bu koşullar altında, ÇEKÜL'ün en uzun soluklu ve

yaygın uygulamalarından olan 7 Ağaç Ormanları programında 2010 yılında, katılımın geçen iki yıla oranla küçük bir düşüş gösterdiği gözlemlendi. Düşüşün nedenleri arasında, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın son dönemde ağaçlandırma sahalarını belli başlı özel sektör kuruluşlarına aracısız tahsis etmeyi tercih etmesi, daha düşük bedeller karşılığında fidan armağanı seçenekleri sunan sivil toplum kuruluşlarının giderek artması ve STK'ların gelir getiren projelerinin çeşitlenmesi sayılabilir.

ÇEKÜL Vakfı'nın, bir yandan fidan bağışlarını özenli

yan ürünlerle desteklenen incelikli bir armağana dönüştürürken, bir yandan da bağışçıları doğru ve saydam bilgilerle aydınlatma gayreti, aynı zamanda dikim alanlarının bakımının denetlenmesi de üstlenmesi, program maliyetlerini artırmaktadır. 2010 yılında da sahalarda ağaçlandırılması ile ulaşım bedellerindeki artış, programın genel maliyetlerini yükseltti, bağış bedellerinde kaçınılmaz bir artışa gidilmesine neden oldu.

Bireysel Katılımlar

2010 yılındaki zorlayıcı koşullara rağmen, evlenme ve doğumlar ile kurumların özel günlerinde 7 Ağaç Ormanları'na fidan bağışları ağırlıklı olarak tercih edilmeye devam etti. Kayıtlar kargo, kurye, elden teslim ve e-posta ulaşımı seçenekleriyle alınmaya başlandı. Fidan bağışlarının mevsimsel bir seyir izlediği, yılın bazı aylarında artış gösterdiği görüldü.

Kurumsal Katılımlar

Aras Kargo ile yürütülen "Yeşile Hayat, Hayata Yeşil" projesi kapsamında, İzmir/Seferihisar'da 12 bin fidanlı bir orman oluşturuldu. Projenin destek verdiği dördüncü kent olan Seferihisar'da, 16 Mayıs 2010'da bir dikim töreni yapıldı.

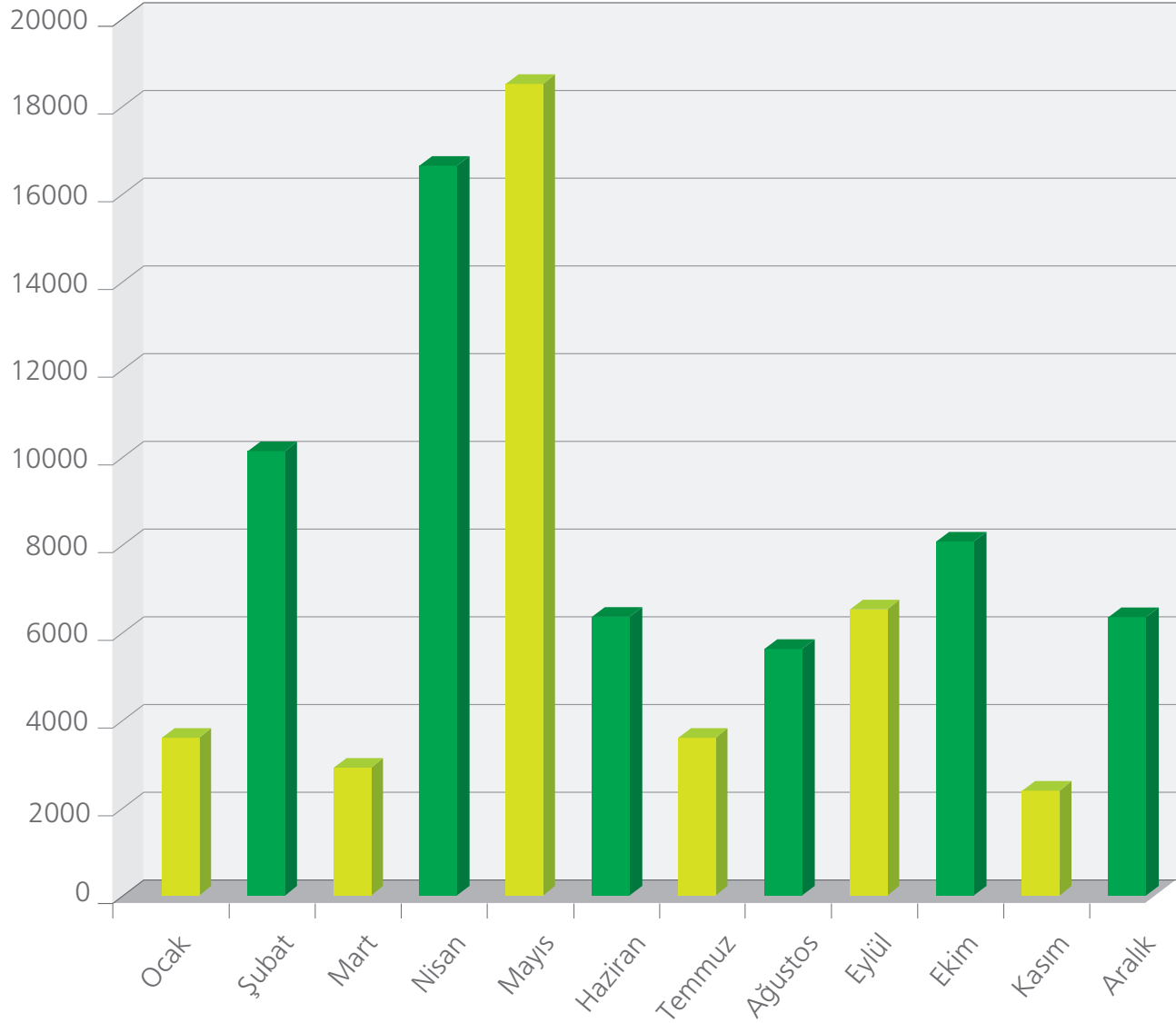
Aynı proje kapsamında 2010 yılında, içeriği İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nden Prof. Dr. Ünal Akkemik tarafından hazırlanan *Ağaçların Dilinden* kitabı yayımlandı. 2000 adet basılan kitabın dağıtımına 2011 yılında başlandı.

Turkmall ile yapılan işbirliği sonucunda, kuruluşun konut satın alan müşterileri adına oluşturduğu "Yorum Ormanı" ile İstanbul/Kemerburgaz/Akalan Köyü ağaçlandırma alanına 2000 fidan kazandırıldı. Toplam 9000 fidandan oluşacak ormanın 7000 fidanı ise 2011 yılında dikilecek.

2010 yılında 7 Ağaç Ormanlarına destek veren kurumlardan bazıları: Vodafone, Zurich Sigorta, Transmed Kliniği, Experteam Danışmanlık, Sanovel İlaç, NN Turizm, Bilim İlaç, Tim Organizasyon, Redhouse Sözlük, Kimberley Clark, ABS, Özel Delta Hospital, Otium Eco Club, Eyüboğlu Eğitim Kurumları, Semtur, Mapfre Genel Sigorta, Sanofi Aventis, Propin Gayrimenkul, Jotun Boya, Deren Ambalaj, Michelin Lastikleri, BZD Yayıncılık.

2010 yılında aylara göre genel dağılım

2010 yılı aylara göre fidan bağış sayısı	
Ocak	3143
Şubat	9968
Mart	2583
Nisan	16592
Mayıs	18140
Haziran	6074
Temmuz	3407
Ağustos	5280
Eylül	6342
Ekim	7869
Kasım	2338
Aralık	5983
Toplam	87719

Amaca göre bağışlanan fidan sayısı	
Bağış Amacı	Fidan sayısı
Doğa Borcu	28958
Armağan	16278
Kutlama	11972
Evlilik	11830
Anı	8381
Doğum	4263
Özel Günler	1365
Teşekkür	1043
Geçmiş olsun	1043

Dikim Alanları

- 2010 yılında dört yeni ağaçlandırma alanı için ilgili kurumlarla protokoller imzalandı. Görüşmeler ve alan gezilerinin ardından, 7 Ağaç Ormanları için İzmir/Seferihisar, Van, Mardin ve İstanbul/Kemerburgaz'da yeni alanlar belirlendi.
- 2009 yılında Elaziğ/Sivrice'de Kaymakamlıkla

birlikte başlanan ağaçlandırma çalışmalarına 2010 yılında da destek verildi. Protokol yenilenerek 7 Ağaç Ormanları 2010 yılı genel katılımı bu alana aktarılmaya devam etti.

- 2011 yılı fidan bağışları Kars ve Mardin'de belirlenen yeni alanlara aktarılmaya başlanacak.

7 Ağaç Ormanları Sunum ve Tanıtım Malzemeleri

7 Ağaç Ormanları programının sunum ve tanıtım görsel ve basılı malzemeleri 2010 yılında grafik tasarımcı Elif Çakın tarafından tasarlandı.

Sertifika tasarımlarının yenilenme sürecinde, tanıtım metinleri ve sloganlar ÇEKÜL'ün temel ilkeleri doğrultusunda yenilendi. Doğa ve kültür bütünlüğünü vurgulayan, fidan bağışlarını doğa ve kültüre yapılan sivil bir katkı olarak konumlandıran, "armağan" söyleminden kaçınan bir ifade benimsendi.. Bu çalışmalar sonucunda "Doğa Ekip Kültür Biçin, En az 7 Ağaç dikin", "7 Ağaç Ormanlarına destek, Doğa ve Kültüre destektir" sloganları benimsendi.

Yıl içinde özel günlerde e-posta duyuruları yapılmasına devam edildi. Bunun yanı sıra ÇEKÜL web sayfası ve facebook hesabında 7 Ağaç Ormanları ile ilgili haber ve duyurular yapıldı.

2011 yılı sunum malzemeleri için 2010 yılı Eylül ayında Seda Aral ve Asiye Kayıkcı ile başlatılan çalışmalar, program katılımcılarının istek ve önerileri dikkate alınarak hazırlandı.

Eğitim

Anaokullarında 7 Ağaç Ormanları eğitim pilot çalışması

Okulöncesi çağıdaki çocuklara yönelik eğitim çalışmasında, ÇEKÜL 7 Ağaç Ormanları programı kapsamında ağaç sevgisi, ağaçları koruma ve yetiştirilmesine yardımcı olma konuları işlendi. Görerek, tanıyarak ve yaşayarak öğrenme ortamında, çevre bilincinin küçük yaşlardan

başlayarak geliştirilmesi amaçlandı. Uygulama; Gümüşsuyu Anaokulu (Eyüp), Pinokyo-Işıl Özel Anaokulu (Beşiktaş), Atlıkarınca Anaokulu (Şişli), Özel Sevgi Anaokulu (Şişli), Özel Kabataş Anaokulu (Beşiktaş), Özel Küçük Şeyler Anaokulu (Florya)'da gerçekleştirildi. Ayrıca ÇEKÜL Eğitim Birimi tarafından yürütülen Ağaçların Diliyle İstanbul eğitimine destek verildi.

Etkinlikler

- 2008 yılında aramızdan ayrılan ÇEKÜL gönüllüsü Levent Üçok anısına ÇEKÜL ailesi ve arkadaşları tarafından Kars'ın Selim ilçesinde bir anı ormanı oluşturuldu. Yıllar önce Kars'a yolu düşen ve gerek kent merkezindeki taş yapılar ve geniş caddeler gerekse tarihi ve doğal dokusuyla bu kentten çok etkilenen Levent, ölümünün birinci yılında anıldı. Oluşturulan "Levent Üçok Anı Ormanı"na, ailesi ve dostlarından oluşan 17 kişilik grup ile ÇEKÜL

Vakfı 7 Ağaç Ormanları proje sorumluları ve Çevre ve Orman İl Müdürlüğü'nden Orman Mühendisi Mehmet Hakverdi eşliğinde, sarıçam fidanları dikildi.

- 29 Mayıs 2010'da, Karaköy'deki tarihi Sümerbank binasında, "7 Ağaç İçin Ritim" etkinliği gerçekleştirildi. Mısırlı Ahmet ve 40 darbuka ustası tarafından gerçekleştirilen canlı ritim performansı

sonucunda elde edilen gelirle, İzmir, Seferihisar'a 1001 fidan dikildi.

- "Yeşile Hayat, Hayata Yeşil" projesi kapsamında Aras Kargo ve ÇEKÜL işbirliğiyle İzmir, Seferihisar'da oluşturulan 12 bin fidanlık orman için, 16 Mayıs 2010'da bir dikim töreni ve kent gezisi yapıldı.

- Maltepe Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü 3. sınıf öğrencileri, öğretim görevlisi Meriç Koloğlu önderliğinde başlattıkları "Yeşil Bir Adım" projesi ile topladıkları atık gazeteleri tasarladılar, çanta ve kâğıt torba haline getirdiler. Naylon torba kullanımının azaltılması için bir öneri olarak sunulan ürünler, Mardin ve Elazığ'daki 7 Ağaç Ormanları alanlarına aktarılmak üzere ÇEKÜL Vakfı Merkezi'nde satışa sunuldu. Ayrıca 21 Ocak 2010 günü Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde düzenlenen Gazete Torbalar Sergisi'ne ÇEKÜL Vakfı 7 Ağaç Proje Sorumlusu Burcu Yazlar da katıldı.

- Çevre Platformları: Sayısız çevre katliamının yaşandığı 2010 yılı'nda Anadolu; hiç karşılaşmadığı ölçüde yağma ve talanla karşılaştı. Bu durum sivil toplum örgütleri ve doğa severlerin daha fazla kenetlenmesi ve birlikte hareket etmesinin önemini arttırdı. Bu doğrultuda etkinlik gösteren Tabiat

Varlıklarını Koruma Kanunu İzleme Girişimi, Üçüncü Köprü Yerine Yaşam Platformu, Türkiye Su Meclisi gibi oluşumlarda ÇEKÜL Vakfı da yer aldı; toplantılara düzenli katılarak sürece destek verdi.

Kültürel Miras

Kendini
Koruyan
Kentler

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kentler köklü bir yeniden yapılanma sürecinden geçiyor. Kültür mirasının güncel yaklaşımlarla çağdaş kent yaşamına dahil edilmesi çalışmaları bu çabaların başında geliyor. ÇEKÜL Vakfı bu alandaki yirmi yıllık deneyimiyle, tarihsel ve kültürel değerlerden beslenerek güçlenen kent kimliğini görünür ve algılanır kılmak amacıyla

başlatılan girişimlerde, 2010 yılında da ilk akla gelen kurum oldu. Vakıf Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen başkanlığındaki ÇEKÜL ekipleri, yıl boyunca çeşitli ölçeklerdeki kentlere inceleme ziyaretleri yaptılar. Vakıf merkezinde toplantılar düzenlediler, yol gösterici öneriler ve proje katkılarıyla danışmanlık hizmetleri sundular.

Antakya

2009 yılının son aylarında Valiliğin daveti üzerine Antakya'yı ziyaret eden Metin Sözen başkanlığındaki ÇEKÜL heyeti ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi teknik destek ekibi, Vali Celalettin Lekesiz ve Belediye Başkanı Doç. Dr. Lütfü Savaş ile bir araya geldi. Antakya'nın öncelikleri değerlendirildi; Kurtuluş Caddesi ve paralelindeki sokaklar, Kapalı Çarşı, Kurşunlu Han, tarihi Valilik Binası ile Habibi Neccar Camisi ve etrafı, korunması gerekli önemli alanlar olarak tespit edildi. Kent Tarihi Müzesi ve envanter çalışmaları için altyapının hızla tamamlanmasına karar verildi. Kararlar, kentin tüm kesimlerinden yüze yakın temsilci ile Belediye Meclis Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıda bir kez daha değerlendirildi. Antakya'da koruma faaliyetlerinin Valilik ve Belediye eşgüdümünde yürütülmesi ve kentin beş yıllık yol haritasının hazırlanması için görüş birliğine varıldı.

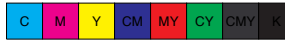
24 Ekim 2009 günü Mimarlar Odası başta olmak üzere meslek odaları, sivil toplum örgütleri, farklı dinlerin cemaat önderleri, öğretmen, polis, postacı gibi meslek elemanları, engelliler, çocuklar, kadınlar, yaşlılar kısacası yediden yetmişe her kesimden 8 bin Antakyalının katıldığı Türkiye'nin ilk "Kültürel Miras Yürüyüşü" gerçekleştirildi. Geniş katılımlı, coşkulu yürüyüş, Antakya'nın tarihsel ve kültürel dokusunu koruma ve yaşatma kararlılığını vurguluyordu. 2010 yılının Şubat ayında Antakya'da yapılan Tarihi Kentler Birliği semineri de bu kararlılığı pekiştirici bir etki yarattı.

2010 yılı Ekim ayına gelindiğinde, ÇEKÜL Vakfı'nın öneri ve destekleriyle Antakya'da projelendirme çalışmaları hızla tamamlanmaya başladı. Özellikle kültür aksının kilit noktası olan Habibi Neccar Camisi ve çevresi ile Kurtuluş Caddesi projeleri, koruma kuruluna sunulma aşamasına geldi. Projeler ve çarşı ve mahalle bağlantısını sağlayacak çalışmalar bir basın toplantısıyla kamuoyuna duyuruldu.

5 Ekim günü Hatay Valisi Lekesiz ve Antakya Belediye Başkanı Savaş'ın ev sahipliğinde yapılan toplantıya kentteki tüm yetkili kurumların üst düzey temsilcileri ve uzmanlar katıldı. Kurtuluş Caddesi, Habibi Neccar Camisi ve çevresi, kale ve çevresi teleferik projesi, 12 hanın yer aldığı tarihi Uzun Çarşı, tarihi Valilik Binası restorasyonu, Kültür ve Sanat Evi ile Kadın Danışma Merkezi binalarının restorasyonu, Çankaya ve Örnek sokaklardaki Antakya evlerinin restorasyonu ve cephe sağlıklılaştırması, Antakya Kent Müzesi, bisiklet yolu ve parklar, restorasyon ustalarının

yetiştirildiği Kent Atölyesi gibi pek çok çalışma değerlendirildi, uzmanların önerileriyle yeni stratejiler belirlendi. Toplantıda, ayrıca tarihi kent merkezinde, yol yapımı ve doğal gaz döşeme çalışmaları sırasında ortaya çıkan Roma tüneli ve kemer kalıntılarının görünür olması için koruma örtüsü ve ışıklandırma yapılmasına karar verildi.

Altınova

Yıl içinde yapılan inceleme gezilerinden bir diğeri de Yalova'ya bağlı tarihi Altınova kenti oldu. Hersekzade Ahmet Paşa Camisi, Antik Liman, yel değirmeni, Çobankale, deniz feneri, kaya mezarları gibi önemli alanlar incelendi. Altınova Belediye Başkanı Dr. Metin Oral'ın ev sahipliğinde yapılan toplantı ve incelemeler sonucunda Altınova'nın doğal ve kültürel mirasının bir arada korunması için hazırlanan projeler 2011 yılında hayata geçecek.

Değirmendere

1999 depremi sonrasında çarpık kentleşmeye yenik düşme riski taşıyan Değirmendere'de; Gölcük Belediyesi, ÇEKÜL Vakfı ve İZEYAP Derneği işbirliği ile Eski Yalı Mahallesi'nde bir koruma-yaşatma projesi tasarlandı. 14 tescilli evin de bulunduğu mahalle doğal ve kültürel varlıklarıyla bir bütün olarak değerlendirildi. Dünyanın ilk açık hava ahşap heykel müzesi olan kentin kültür turizmine, sanat ve kültürel faaliyetlere uygun hale getirilmesi hedeflendi. Proje kapsamında, 10 Temmuz'da ÇEKÜL Vakfı Başkan Yardımcısı Mithat Kırayoğlu'nun da konuşmacı olarak katıldığı "doğa ve kültür öncelikli ekonomik kalkınma" içerikli bir panel yapıldı; Yaşadığımız Coğrafya ve Geçmişte Değirmendere konulu bir de fotoğraf sergisi düzenlendi.

Gaziantep

Kent ölçeğinde "doku bütünlüğünü" gözeterek bütünsel koruma yaklaşımı ile geçtiğimiz son beş yıla damgasını vuran Gaziantep "Kültür Yolu" projesi 2008 yılında somut sonuçlara ulaşmıştı. ÇEKÜL Vakfı'nın başından itibaren yol gösterici ve kolaylaştırıcı olarak içinde yer aldığı, vizyonunu, uygulama yöntemlerini ve aşamalarını belirlediği çalışma, Türkiye'de bu anlamda yürütülen en kapsamlı çalışma olarak başarılı bir örnek oluşturdu.

Gaziantep 2010 yılında da kentte yarattığı dönüşümü hız kesmeden devam ettirdi. İsveç'in Karlstad kentinde başarıyla uygulanan kooperatif modelinden yola çıkan, Bey Mahallesi'nde "kullanarak koruma" kültürünü yaygınlaştırmayı hedefleyen bir proje başlatıldı. Mahallenin "üreten" bir alana dönüşerek yaşamaya devam etmesi ve göçün engellenmesi için Bey Mahallesi sakinlerine

eğitim veriliyor, atölye çalışmalarıyla farklı iş fikirlerinin geliştirilmesi sağlanıyor.

Eski mahalleler canlanıyor:

Gaziantep'in eski mahallelerinden Bostancı, Şekeroğlu, Türktepe, Alaybey, Kepenek, Suyabatmaz, Kozluca, Boyacı, Karagöz, Cabi, Yaprak, Tepebaşı ve Kozanlı'da, sahipleri tarafından ekonomik nedenlerle onarılamayan tescilli-tescilsiz 40 evin onarım çalışmaları başladı.

Bey Mahallesine Atatürk Müzesi:

Bey Mahallesi'ndeki bir Antep evi, 1933 yılında kenti ziyareti sırasında Gaziantep Bey Mahallesi nüfusuna kaydı yapılan Mustafa Kemal Atatürk adına müzeye dönüştürülüyor.

Sokak sağlıklılaştırma çalışmaları:

"Kültür Yolu"nu ana arterlere bağlayan Çamurcu ve Dereboyu sokaklarda altıyapı çalışmaları tamamlanıyor ve sokak döşemeleri geleneksel bazalt taşı ile kaplanıyor. Hıdır Sokak, Eyüboğlu Sokak, Eblehan Caddesi ve çevresindeki sokaklarda da, mahalle sakinleriyle işbirliği içinde, sivil katılımı sağlıklılaştırma çalışmaları yürütülüyor.

Metin Sözen Eğitim ve Kültür Evi

Bey Mahallesi'nde 1892 tarihinde inşa edilmiş bir ev, eğitim ve kültür merkezi olarak, Prof. Dr. Metin

Sözen'in adı verilerek restore edildi. Tek avlulu, tek ocaklı, altında mağarası olan tarihi yapı havza ve bölge ölçeğinde yoğun bir eğitim faaliyetine öncülük edecek.

Koruma hareketine katılan Şehitkamil ve Şahinbey Belediyeleri de Nisan ayında Gaziantep'te Prof. Dr. Metin Sözen başkanlığındaki ÇEKÜL heyeti ile bir araya geldi. Şehitkamil'e bağlı Dülük antik kenti ile çevresindeki yeni yerleşim alanının, Dülük'ün özgün kimliğinin algılanmasını engellemeyecek şekilde buluşturulmasına yönelik görüş alışverişinde bulundu.

Gürün

Sivas'ın ilçelerinden Gürün, doğa-tarih-kültür alanındaki koruma politikaları ile kent merkezindeki tarihi dokunun yanı sıra doğal değerlerini de korumaya ve tanıtmaya başladı. Kent merkezinde yapılmakta olan yenileme ve düzenleme çalışmaları, Gürün Belediyesi ve Gürün Kaymakamı'nın eşgüdümünde devam etti. Ünlü ozan Hasan Hüseyin Korkmazgil'in Gürün'de doğup büyüdüğü ev, Kaymakamlık tarafından restore edildi, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve ÇEKÜL Vakfı'nın gayretleri

sonucunda, “Şairler Evi”ne dönüştürüldü. “Gökpinar Gölü Doğa Parkı” projesi iki yıllık çalışma sonunda, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Sivas Valiliği'nin katkıları, ÇEKÜL Vakfı'nın desteği ve Kaymakamlığın çabalarıyla tamamlandı. Gürün'e 10 km uzaklıktaki Gökpinar gölü çevresinde kafeterya, açık hava tiyatrosu, seyir terası gibi alanlar yaratıldı, ağaçlandırma çalışmaları ve çevre düzenlemesi yapıldı.

Kahramanmaraş

Gaziantep'te başlayan ve başarılı sonuçlara ulaşan “kültürel koruma hareketi”, komşu kentlerde de koruma çalışmalarını boyutlandırıyor. Doğu Akdeniz ve Fırat havzası kentleri Şanlıurfa, Hatay, Malatya ve Mardin'deki çalışmalardan sonra ÇEKÜL heyeti Nisan ayında Kahramanmaraş'taydı. Dulkadiroğulları döneminden kalan çok sayıda anıtsal yapı ve sivil mimari örneğinin, Valilik ve Belediye öncülüğünde yürütülen restorasyon çalışmalarıyla ayağa kaldırılması değerlendirildi. Havza kentleri arasında, farklılıkları göz ardı etmeden, bütüncül bir koruma yaklaşımıyla, yakın iletişim ve izleme sistemine dayalı işbirliği yapılmasına ve kentsel koruma konusunda Gaziantep'ten teknik destek alınmasına karar verildi.

Kars

Kars'a özgü Baltık mimari tarzının en önemli örneklerden olan, Cumhuriyet'in ilanından sonra Kars Ortaokulu ve Lisesi, 1981'den sonra da İl Emniyet Müdürlüğü Hizmet Binası olarak kullanılan yapı, Kars Emniyet Müdürü Cengiz Zeybek'in çabalarıyla onarıldı. Dış cephe duvarlarının sıvası temizlenerek bina aslına uygun olarak tamamlandı. Kent tarihinde önemli yeri olan bir başka kamu yapısı ise 2008 yılında başlayan restorasyonu tamamlanan ve işlevlendirme aşamasına gelen tarihi Vali Konağı idi. 1919 yılında Cenub-i Garbi Kafkas Hükümeti'nin Şura binası olarak kullanılmış olan yapı, 1921'de Kars Antlaşması'nın imzalanmasına tanıklık etmiş, ayrıca Kazım Karabekir Paşa'nın karargâhı olarak hizmet vermişti. Kars Valiliği tarafından, ÇEKÜL Vakfı'nın önerileri doğrultusunda, tarihi geçmişini yansıtacak ve halkla iç içe olacak şekilde işlevlendirilecek olan binadaki çalışmaları, ÇEKÜL Kars temsilcisi Prof. Dr. Şaban Maraşlı izleyerek destek veriyor. Bu arada ÇEKÜL'ün önerisi ve proje üretmesinin ardından TÜRSAB tarafından kimliğine uygun onarılan Aynalı Konak, üçlü bir protokol ile Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü'nün Eğitim Merkezine dönüştürülmüş bulunmaktadır.

Kırşehir

Anadolu topraklarındaki bilim ve pek çok kültürel değerlerin çıkış noktalarından biri olan Kırşehir, Ahilik geleneğinin yanı sıra Osmanlı'nın kuruluş yıllarına ve Selçuklulara uzanan önemli mimari eserleriyle öne çıkıyor. Kentteki koruma-yaşatma projelerinin ilk adımı, kış aylarında Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ve ÇEKÜL Vakfı teknik destek ekibinin kenti ziyaretiyle atıldı. Nisan ayında Kırşehir'de yapılan Tarihi Kentler Birliği seminerinin ardından Belediye, ÇEKÜL Vakfı desteğiyle çalışmaları hızlandırdı. Temmuz ayında ÇEKÜL Vakfı'nı ziyaret eden Kırşehir Belediye Başkanı Yaşar Bahçeci ve beraberindeki heyet, ÇEKÜL Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen ve ÇEKÜL Yönetim Kurulu üyesi mimar Gökhan Kılınçkiran ile kentin mevcut durumu ile Gaziantep ve Bursa örneklerini değerlendirdi. Kırşehir Kalesi ve çarşıdan başlayarak, çevre düzenlemesi ve sokak sağlıklaştırma planlarının hazırlanmasına karar verildi. Günümüzde kimliğini kaybetmiş tarihi Uzun Çarşı'nın, eski dokusuna uygun bir görünüme kavuşması için dış cephelerin ve tabelaların düzenlenmesi, cephe işgallerinin kaldırılması için çalışmaların biran önce başlaması, esnaf ve kentlilerle toplantılar yapılarak istek ve taleplerin çalışmalara yansıtılması kararı alındı.

Kilis

Nisan ayındaki Kilis inceleme gezisi sonrasında, kentin karakterini ortaya çıkaracak çekirdek dokuya görünürlük kazandırılması, ana meydan ile sokakların bütünleştirilmesi, halkın mutlaka harekete dahil edilmesi, KUDEB'in kurulması, sokak sağlıklaştırma çalışmalarının Kabaltı mevkiinden başlaması, ve Kilis'te geleneksel yaşam kültürünün hâlâ görünür olması nedeniyle biran önce Kent Müzesi'nin açılması konularında görüş birliğine varıldı.

Mardin

Ekim 2010 tarihinde Mardin'i ziyaret eden ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen ve beraberindeki inceleme heyeti, ÇEKÜL Vakfı tarafından hazırlanan "Mardin Yol Haritası"nın ardından hızlanan çalışmaları yerinde incelendi. Mardin Valiliği'nin yürüttüğü çalışmalarda, taş dokusu sıva ile kaplanan Mardin evleri temizlenerek ortaya çıkarılıyor; briket eklentiler ve tarihi sokaklarda yükselen betonarme yapılar yıkılıyor, sokak döşemeleri geleneksel dokuya uygun olarak yenileniyor. Mardin'de yaşanan bu hareketliliğin, ÇEKÜL gönüllüleri ve yerel yöneticilerin çabaları ile kentliye ve sosyal hayata da de yansıdığı gözleniyor. Öte yandan, Mardin'e 30 km uzaklıkta bulunan ve MÖ. 530-570 yıllarından bugüne uzanan Dara Antik kenti de, sarnıçları, kilise, saray, cami, arasta, kaya mezarları, köprü kalıntılarıyla Mardin'e ayrı bir değer katıyor.

Midyat ve Savur

Midyat'ta da, Mardin'de olduğu gibi, geleneksel evler eklerinden arındırılıp sokaklarda gerekli noktalar derzleniyor ve özgün yapısına dönüştürülüyor. Savur'da da aynı işlemler benzer yoğunlukta sürdürülüyor.

Malatya

16-17 Eylül tarihlerinde Malatya'yı ziyaret eden Prof. Dr. Metin Sözen'in başkanlığındaki ÇEKÜL heyeti, uzun yıllardır koruma hareketini istediği boyuta taşıyamayan Malatya'nın, Valiliğin önderliğinde daha kararlı adımlar atmaya başladığını gözlemledi. ÇEKÜL Vakfı'nın proje desteğiyle restore edilen ve işlevlendirilen Beşkonaklar ve İstanbulluoğlu konaklarından sonra bugün Beşkonaklar'da Mimarlar Odası Malatya Şubesi ve Etnografya Müzesi'nin yanı sıra ÇEKÜL Vakfı Malatya temsilcisi Bekir Sözen'in girişimleriyle hizmete giren ÇEKÜL ofisinde yeni projeler takip ediliyor. Cadde üzerindeki yapıların cepheleri geleneksel Malatya evlerine uygun şekilde düzenleniyor. Darende ve Arguvan'da oluşturulan taş ocakları ile taş, kerpiç, ahşap ve demir ustaları onarım çalışmalarını kolaylaştırıyor. Valilik Hizmet Binası tescillenerek restorasyonu için proje çalışmaları başlatıldı. Yeni kurulan KUDEB ekibi Gaziantep KUDEB'i ziyaret ederek

deneyimlerinden yararlanıyor. Çalışmaları yerinde inceleyen ÇEKÜL ekibi daha sonra Malatya'nın ilçelerini kaymakam ve belediye başkanları, il özel idare ve vakıflar yetkilileri ve ÇEKÜL Bölge Koordinatörü Bekir Sözen ile birlikte gezdi ve değerlendirdi.

Battalgazi

Battalgazi'de bu yıl üçüncüsü yapılan "Uluslararası Kervansaray Buluşması"na da katılmak üzere ilçeye gelen ÇEKÜL heyeti, buluşmanın, yakın zaman öncesine kadar harap halde olan ve ÇEKÜL'ün ısrarlı takibi ile Vakıflar tarafından onarılan Silahtar Mustafapaşa Kervansarayı'nda yapılmasından hoşnut oldu. Prof. Dr. Metin Sözen yaptığı konuşmada Belediye, Kaymakamlık ve İnönü Üniversitesi arasındaki işbirliğinin somut sonuçlarına dikkat çekti. Koruma amaçlı imar planının tamamlanması, satın alınan Poyraz Konağı'nın projelendirilmesi, kamulaştırılan Şahabiyye-i Kübrâ medresesinde kazı çalışmasına başlanması, ilk etap sur kapı restorasyonunun ihale aşamasına gelmesi, namazgâh ve kümbetin işlevlendirilerek kullanılması için Kaymakamlıkça girişimde bulunulması, 90'a yakın evin bulunduğu Alacakapı mahallesi, Kukur Pınar Sokağı'ndaki sağlıklaştırma çalışmasının, Valilik, Kaymakamlık, Belediye, Üniversite, Mimarlar Odası, İl Özel İdaresi ve ÇEKÜL işbirliğiyle gerçekleşmesi, Malatya kültür envanteri çalışmalarına başlanması ve ilçe çevresine 120.000 adet çam, badem, meşe

palamudu fidanı dikilmesinin, bu birlikteliğe ve eşgüdüme dayandığına işaret edildi ve kısa sürede tüm kalıntıların ele alındığı bir arkeolojik merkez olması yolunda Kaymakamlık-Belediye işbirliğiyle çalışmalara bütüncül bir yaklaşım kazandırılması kararlaştırıldı.

Aslanteppe

ÇEKÜL heyeti ayrıca Anadolu arkeolojisinin en önemli merkezlerinden biri olan Aslanteppe'yi ziyaret ederek, kazı başkanı Marcella Frangipane'dan bilgi alarak çevre düzenlemesi için destek sözü verdi. Valilik de bu doğrultuda gerekli girişimleri başlatarak olumlu sonuca ulaşılmasını sağladı. Ören yerinin güvenlik altına alınması amacıyla, çevresinde, tampon bölge görevi görececek bir yeşil kuşak oluşturulmasına başlandı.

Darende

Darende'de de; TKB desteği ile hazırlanan Cumhuriyet tepesi projesi, Sönmezler Sokağı sağlıklaştırma projesi, Zengibar Kale Kapısı'nın başlayan restorasyonu ve çevre düzenleme projesi, Balaban Sokak sağlıklaştırmasının Bekir Sözen'in girişimleriyle uygulama aşamasına gelmesi değerlendirildi. Ayrıca ülkemizin önemli kanyonlarından Tohma üzerindeki Ozan Kanyonu'nun doğal sit alanı ilan edilmesinin, Günpınar Şelalesi çevresinde yürüyüş parkurları, Roma dönemi anıt mezarı restorasyonu ve Aslantaşlar taslak çevre düzenlemesi projelerinin bölgeye kazandıracağı değer vurgulandı.

Balaban - Yeşilyurt - Gündüzbey

ÇEKÜL'ün kerpiç mimarisinin korunması konusunda özenle üzerinde durduğu Balaban'da, ÇEKÜL temsilciliğinin sorumluluğunda başlayan çalışmalar, Yeşilyurt'ta ana caddenin sağlıklaştırılması, Gündüzbey'de ise tüm sokakları içeren bütünlükte sürüyor.

Arapgir

ÇEKÜL heyetinin duraklarından biri olan Arapgir'de de, eski Arapgir için yapılan sit başvurusu ve eski evlerin sayı ve durumlarını tespit çalışması değerlendirildi. Konaklama amaçlı kullanılacak olan Millet Han'ın, Caferpaşa ve Gümrükçü Osman Paşa camilerinin, Meydan köprüsünün, Çobanlı Konağı'nın restorasyon çalışmaları ile doğal sit alanı olarak tescil ettirilen Kaya Arası Kanyonu incelendi. TKB desteğiyle projesi hazırlanan Çarşı hamamı ile İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencileri tarafından yapılan 6 yapının restorasyon projesinin uygulamayı beklediği saptandı. 2011 yılında tüm proje çalışmalarının bitirilmesi hedefleniyor.

Niksar

Kasım ayında ÇEKÜL Vakfı'nı ziyaret eden Niksar Belediye Başkanı Duran Yedigâr ve ekibi, yeni projelerini Prof. Dr. Metin Sözen ve ÇEKÜL uzmanlarıyla paylaştı. Üçte birlik kısmı tamamlanan Niksar Kalesi restorasyonu, İç Kale surlarının güçlendirilmesi, burç, sur ve kent ilişkisini görünür kılan Ulu cami karşısında ve kalenin diğer bölgelerinde yapılan kazı çalışmaları, kale eteklerindeki çevre düzenlemesi, Arasta restorasyon ve sağlıklılaştırma projesi, Vakıflar'dan kiralanan Yağlıbasan Medresesi'nin arkeolojik eserler müzesi olarak işlevlendirilmesi, dokuları kaybolmaya başlayan 11 sokaktaki sağlıklılaştırma çalışmaları, arkeolojik alan kazıları ve Hükümet Konağı restorasyonu ile bu çalışmalardan bazıları. Toplantıda, farklı dönem eserlerinin birbiriyle bağlantılı olarak, kendi dönemlerini de yansıtacak şekilde değerlendirilmesine karar verildi. Doğa ve kültür turizmi için gerekli altyapının hazırlanması ve kurumlar arası işbirliklerinin geliştirilmesinin gerekleri vurgulandı.

Ordu Valisi Orhan Düzgün, Ordu Belediye Başkanı Seyit Torun ve yetkililerle, yol haritasına temel oluşturacak noktalar gözden geçirildi; Kent Müzesi ve Arşivinin kurulması ve restore edilecek yapıların işlevlendirilmesi değerlendirildi. Valilik, Belediye ve Üniversite arasındaki güç birliğinin önemine dikkat çekildi. Toplantının ardından düzenlenen "Ordu Kültür Varlıklarının Korunması" konulu konferansta konuşan Metin Sözen, Ordu'nun yol haritasının ayrıntılandırılması ve kentlilerle paylaşılmasının önemine değindi.

Mesudiye

Ordu'dan Mesudiye ilçesine geçen ÇEKÜL ekibi, gazeteci Oktay Ekşi, yetkililer ve kentlilerle, kentin gelecek hedeflerinin tartışıldığı bir toplantıya katıldı. ÇEKÜL Vakfı Yönetim Kurulu üyesi mimar Gökhan Kılınçkiran'ın, sokak iyileştirme ve sokak düzenleme çalışmaları hakkında yaptığı sunumdan sonra, kısa-orta-uzun vadeli tasarım ve uygulamalar için Mesudiyeliler ve sivil toplum örgütleri arasında işbölümü yapılmasına ve ÇEKÜL Vakfı'nın da birikimini kentle paylaşmasına karar verildi. Fatsa ve Mesudiye'deki köylerin ÇEKÜL Vakfı'nın "Köyler Yaşamalıdır" projesi kapsamında değerlendirilerek ekoturizmin öne çıkarılması yönünde görüş birliği sağlandı.

Ordu

Haziran ayı içinde Ordu Valiliği'nin daveti üzerine kente gelen ÇEKÜL Vakfı'nın bölgesel ve yerel temsilcilerinden oluşan uzman heyet, Başkan Prof. Dr. Metin Sözen önderliğinde bir inceleme gezisi gerçekleştirdi. Kent merkezinde Saray Hamamı, Nüfus Müdürlüğü tarihi binası, Menekşe sokak ve Furtun sokak ile Sağrılar Konağı restorasyon çalışmalarının yanı sıra Fatsa'dan başlayarak Kabakdağ Köyü, Sarmaşık Kaplıcaları, Ilica Beldesi, Yason Kilisesi gibi pek çok alan değerlendirildi.

Samsun

Karadeniz Bölgesi için örnek oluşturacak çalışmalarla, kültür öncelikli bir çıkış yapmaya hazırlanan Samsun Büyükşehir Belediyesi, 2011 Mayıs ayında ev sahipliği yapacağı TKB Meclis toplantısını hedef olarak belirlemiş bulunuyor. Büyük boyutlu çalışmaların tamamlanması için geniş bir uzman ekiple çalışılıyor. O tarihe kadar tamamlanacak çalışmaların arasında sokak sağlıklılaştırma projeleri, kent müzesi binasının restorasyonu da bulunmaktadır. Samsun ile ÇEKÜL Vakfı arasında iki yıl önce başlayan ve birlikte yapılan plan gereği Vezirköprü, Havza, Ladik, Bafra, Alaçam'ı da içine alan kültür aksında süren çalışmalar, düzenli olarak yapılan toplantılarda belirlenen stratejilerin hayata geçirilmesi ile somutlaşıyor.

Side

2009 yılının sonunda TKB Semineri'ne ev sahipliği yapan Side, toplantının getirdiği güçle ve ÇEKÜL'ün yol göstericiliğinde kısa sürede çok önemli çalışmaları hayata geçirdi. Sahil bandındaki kaçak yapıların temizlenmesi, çarşıda estetik ve cephe standartlarının uygulanması, kentsel ve arkeolojik sit alanını kapsayan koruma amaçlı imar planının

revize edilmesi ve turizm sektörünün bilinçlendirilmesi gibi konularda, Belediye Başkanı A. Kadir Uçar'ın öncülüğünde, Side Belediye Başkanı Danışmanı ve ÇEKÜL Side temsilcisi Savaş Güvezne'nin etrafında örgütlenen ekibin desteği ile ilerleme sağlandı.

Planlama: Kentler Geleceğini Kurguluyor

Kentlerin Yol Haritası

ÇEKÜL Vakfı'nın beş yıl önce Mardin'de başlattığı "Yol Haritası" çalışmaları 2009-2010 yıllarında gelişerek hız kazandı. Kentsel Strateji Ltd. Şti.'nin planlama konusundaki teknik birikimi ve ÇEKÜL Vakfı'nın yerel örgütlenme gücü birleşerek, yerel yönetimlerin öncülük ettiği ve kentteki tüm

kesimlerin temsil edildiği çalıştaylar dizisi sonucunda, kentlerin kültür öncelikli "Yol Haritaları"nı ortaya çıkardı. Yol Haritası, katılımcı bir yöntemle geliştirilen ve kentin doğal ve kültürel değerlerinin korunması ve yaşatılmasına dayanan bir gelişmenin strateji, eylem ve projelerini ortaya koyan bir belgedir.

Bitlis Yol Haritası

2010 yılının ilk aylarında ÇEKÜL Vakfı'nda bir araya gelen Bitlis Belediyesi yetkilileri, Prof. Dr. Metin Sözen ve şehir planı Faruk Göksu, kent ölçeğinde yapılacak çalışmaların öncelikleri ve hedeflerini belirledi, yol haritasının ilk taslağını hazırladılar. Eski ve yeni arasındaki dengenin kurgulanması, imar planının revize edilmesi, yeni kent merkezinin oluşturulması, geleneksel çarşı ile yeni merkezin fonksiyonlarının belirlenmesi öncelikler arasında yer alıyordu. Bitlis Belediyesi, Bitlis Valiliği ve Eren Üniversitesi'nin katılımıyla gerçekleşen çalıştaylar ve ÇEKÜL'de yapılan toplantıların sonucunda, Bitlis'i Van Gölü Havzası'nda ve bölgede yeniden konumlandıran Yol Haritası, dört ana stratejik hedefin altında stratejiler ve eylemleri belirledi. Kent Merkezi Yenileme Projesi ve Zeydan Mahallesi Yenileme Projesi vizyon projeleri olarak belirlenirken, Yeni Terminal Projesi, Eski Terminal Alanı Düzenleme Projesi, Sokak Sağlıklaştırma Projeleri ve 8 Ağustos Mahallesi Yenileme Projesinin yanı sıra istihdam yaratmaya yönelik eğitim projeleri de eylem planının hedefleri arasında yer aldı. Yol haritasında hedeflenen mimari projeler hazırlanıp koruma kurulundan onay alma aşamasına geldi. Belediye, yerel kaynakları kullanarak, Valilik, Üniversite, meslek odaları ve sivil toplum örgütleriyle çalışmalarını yürütüyor.

Denizli Yol Haritası

2008 yılı Haziran ayında Denizli Valiliği ile Denizli Belediyesi'nin girişimleri ve ÇEKÜL Vakfı'nın desteğiyle, Denizli'nin doğal ve kültürel potansiyelini değerlendirmek ve kenti planlı bir geleceğe taşımak amacıyla, yol haritası çalışmaları başlatıldı. Belediye, Valilik, Sanayi ve Ticaret Odaları ve diğer kesimlerin katılımıyla gerçekleşen ilk çalıştayın sonucunda, dört stratejik hedef etrafında birer çalışma komisyonu kuruldu. Çalışma komisyonlarının katkıları alındıktan sonra, kentin yaşam-kültür-ticaret akşarını yeniden kurgulayan yol haritası, Denizli'nin sahip olduğu doğal zenginlikler ve arkeolojik/tarihi değerleri bütünsel bir bakışla kent yaşamıyla entegre eden bir stratejik plan

Denizli'nin bütün kesimlerine duyuruldu. Çalışmaların ilk adımı olarak düzenlenen ve ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen'in danışman jüri kurulunda yer aldığı "Denizli Yeni Hükümet Konağı ve Çevresi Proje Yarışması" 2009 yılının Ekim ayında sonuçlandı. Stratejik plan gereği hedeflenen Çınar Meydanı yeni Belediye Binası yarışma projesi, Kirişhane kültür ve turizm alanı fikir projesi, kaleiçi yenileme ve canlandırma kapsamında koruma amaçlı imar planı ve kentsel tasarım projesi gibi öncelikli çalışmalar devam ediyor. Kısa süre sonra, Denizli Yol Haritası'nın başarılı bir örnek olarak yayınlanarak geniş kesimlere dağıtılması planlanıyor.

Kahramanmaraş Yol Haritası

Kahramanmaraş Belediyesi ve Kahramanmaraş Valiliği işbirliğiyle başlatılan Yol Haritası çalışması, kentin geçmiş, bugün ve gelecek değerlerini bir araya getiren ve bu değerleri yönetebilen bir stratejik iletişim-yönetim yaklaşımı olarak "Rengâhenk" yönetimini öneriyor. Renklerle sembolize edilen değerlerin ekonomik potansiyelinin ortaya çıkarılması hedeflenirken, tarihi ve kültürel çeşitliliğin yönetimi, kentsel ve bölgesel ittifakların kurulması gibi stratejik hedefler ve bunlara bağlı alt hedefler ve eylemler belirlendi. İlk aşamada belirlenen çalışmalar arasında şu alanlar yer alıyor: Eski Sanayi Alanı Dönüşüm Projesi, Tarihi Kapalıçarşı Canlandırma Projesi, Atatürk, Trabzon ve Azerbaycan Caddeleri Cephe Düzenleme Projesi, Kent Meydanı ve Kültür Park Projesi, Toptancılar Sitesi Dönüşüm Projesi, Odun

Ambarları Dönüşüm Projesi, Kent Müzesi Projesi, Sivil Mimarlık Örneklerinin Korunması Projesi, Eski Sümerbank Tekstil Fabrikası Açık Müze Projesi yer alıyor.

Şanlıurfa Yol Haritası

Şanlıurfa Yol Haritası çalıştaylarının ilki Ekim ayında Şanlıurfa Valiliği, Şanlıurfa Belediye Başkanlığı, Harran Üniversitesi, Mimarlar Odası, Ticaret ve Sanayi Odası ve KUDEB çalışanlarının katılımıyla yapıldı. Çalıştay öncesinde kentte sürmekte olan çalışmalar değerlendirildi. Kentin kurulduğu ilk noktalardan biri olan Samsat meydanı, Karakoyun deresi üzerindeki dört tarihi köprü, Fırfırlı Kilise (cami), Haleplibahçe, Harran Kapı gezildi, kale eteklerindeki düzenleme çalışmaları incelendi. Haleplibahçe'deki mozaikler ve hamam kalıntılarının karşısına rastlayan Kızılkoyun mahallesindeki istilâk çalışmaları ve evlerin altındaki mağara dokusu değerlendirildi. Göbeklitepe gezisi ise, kentte yapılması gereken bütüncül korumanın kilit noktasıydı. Yol Haritası belgesi üzerindeki çalışmalar, bugüne kadar yapılanları da göz önüne alarak devam ediyor.

Savur Koruma Amaçlı İmar Planı

Gelişen bir kentteki doğal ve kültürel varlıkların yok olmadan korunması, bakımı ve günümüz yaşamı ile bütünleştirilerek kullanılabilmesi için "Koruma Amaçlı İmar Planı" ilk adımların başında geliyor. Pek çok tarihi kentimizin henüz böyle bir plana sahip olmadığı da bir gerçek. Mardin'in, taş mimarisi açısından zengin ancak kısıtlı maddi olanaklara sahip Savur ilçesi, Savur Belediyesi'nin yoğun çabaları ile Koruma Amaçlı İmar Planı'na kavuştu.

Tarihi Kentler Birliği'nin üyelerine sağladığı fondan yararlanan Savur Belediyesi, 2006 yılında çalışmalara başladığında, 6 hektar kentsel sit ve 4 hektar arkeolojik sit alanı için yola çıkmıştı. Ancak zaman içinde yeni tarihi eserlerin tescili ile kentsel sit alanı 20 hektara, 20 adet olan tescilli eser sayısına ise 80 adet daha eklendi. Çalışmaları yürüten uzman ekibin içinde, Savur'un kültürel mirası üzerine doktora çalışması yapan ve tezi ÇEKÜL tarafından yayına dönüştürülen ÇEKÜL gönüllüsü Yrd. Doç. Dr. Fatma Meral Halifeoğlu da yer alıyor. Diyarbakır Koruma Kurulu tarafından onaylanan Koruma Amaçlı İmar Planı sayesinde, Savur Belediyesi artık kentsel dokuyu koruma çalışmalarına başlayabilecek konuma gelmiş bulunuyor.

Silvan

Silvan'daki tarihi şehir surlarının etrafındaki kaçak ve niteliksiz yapılaşmanın temizlenmesi ve surların ortaya çıkarılması doğrultusunda hazırlanan Sur Koruma Projesi, ÇEKÜL Diyarbakır temsilcisi Nevin Soyukaya'nın da içinde olduğu bir ekibin desteği ile, TKB'nin sağladığı fonlarla Restoratör-mimar Timur Çelik tarafından hazırlandı. Bundan sonraki aşamada ise sokak sağlıklılaştırma projeleri ile tek yapı ölçeğinde koruma çalışmalarına geçilecek.

Kent Müzeleri

Kaş

Likya Uygarlığının en önemli kentlerinden olan Kaş aynı zamanda son yıllarda turizmin yıprattığı kentler arasında. ÇEKÜL Vakfı ile Kaş Belediyesi'nin işbirliğiyle kurulan, ÇEKÜL Kaş temsilciliği ve gönüllüleriyle birlikte yönetilen Kaş Kültür Evi, çeşitli etkinliklerle kent belleğini canlı tutan bir mekân özelliği taşıyor. 24 Eylül'de bu mekânda açılan Kent Arşivi ve Etnografya Galerisi, Kaşlılara kentlerinin kültürel değerlerini bir kez daha hatırlattı, anıları tazeledi ve kentin kültürel birikiminin yeni kuşaklara taşınması için önemli bir adım oldu. Kent Arşivi ve Etnografya Galerisi'ni hayata geçiren Kaş Halk Komisyonu'nun bundan sonraki hedefi Etnografya Müzesi'ni hayata geçirmek olacak. Komisyon 6 ay gibi kısa bir sürede, sadece kent merkezine yetinmeyip, muhtarların da desteğini alarak köylerdeki etnografik öğelere de ulaştı. Eski eser, kitap, fotoğraf, belge, doküman, alet, edevat, el işleri, giysi, eski dokuma, mutfak ve ev eşyaları gibi objeler Kültür Evi'ne bağışlandı.

Mardin

'Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi - Dilek Sabancı Sanat Galerisi', 1 Ekim 2009 tarihinde törenle hizmete açıldı. Mardin Kent Müzesi çalışmalarının geçmişi, 2000-2006 yılları arasında Mardin Valiliği yapan Temel Koçaklar dönemine uzanıyor. O yıllarda Mardin'de bir kent müzesi kurulması, Vali Koçaklar'ın Prof. Dr. Metin Sözen ile birlikte tasarladığı projelerin başında geliyordu. Uygun yapı arayışı sırasında, II. Abdülhamit döneminde Diyarbakır Valiliği tarafından Süvari Kışlası olarak yaptırılan ve bir süre Vergi Dairesi olarak da kullanılan tarihi yapı bulundu. Kurumlar arası eşgüdüm sorunları nedeniyle boş yapının mülkiyet durumunun uzun süre çözülememesi, müzeye destek sözü veren Sayın Sakıp Sabancı'nın beklenmedik kaybı, projenin uzamasına neden oldu. Sabancı Ailesi'nin duyarlı yaklaşımı, Prof. Dr. Metin Sözen'in başkanlığında ve yüksek mimar restoratör Y. Metin Keskin'in proje sorumluluğunda üretilen fikir projesinin olumlu karşılanması ve ardından başlayan restorasyon uygulamalarının sorumluluğunu üstlenen, ÇEKÜL Vakfı Yüksek Danışma Kurulu üyesi mimar restoratör Nüvit Bayar'ın kararlı tutumu sonucunda yapı tamamlandı. Aynı günlerde Mardin Valiliği'ne atanan

Mehmet Kılıçlar projeyi sahiplendi ve ilgili kurum-kuruluş-kişileri bir araya getirdikten sonra, uzmanların önerileri doğrultusunda, müzenin çevresiyle bütünleşmesini sağlayacak yeni proje ve girişimleri başlattı. 'Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi-Dilek Sabancı Sanat Galerisi', başta Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sabancı ailesi, Sabancı Vakfı, MAREV, Mardin Valileri ve Belediye Başkanları ile sanat-kültür insanları ve yerel temsilcilerin katkılarıyla 1 Ekim 2010 tarihinde yapılan coşkulu bir törenle kentin yaşamına katıldı.

Ödemiş

Ödemiş Belediyesi tarafından satın alınarak TKB'nin katkılarıyla projelendirilen ve 2008 TKB Özendirme Yarışmasında Proje Ödülü alan Yıldız Oteli restore edildi ve Yıldız Kent Müzesi ve Arşivi olarak düzenlenme çalışmaları hızla sürüyor. Belediye Başkanı Bekir Keskin tüm kentlileri müzeye katkıda bulunmaya davet ederken, ÇEKÜL Küçük Menderes Bölge Koordinatörü Emin Başaranbilek de meslek odalarından, kuruluşlardan, yaşlılardan, herkesten yardım beklediklerini vurguluyor.

Samsun

Samsun Büyükşehir Belediyesi'nin ÇEKÜL Vakfı işbirliğiyle uzun süredir üzerinde çalıştığı Kent Müzesi Projesi konusunda görüşmeler yapmak üzere Mayıs ayında kente giden ÇEKÜL Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen, Vali Hasan Basri Güzeloğlu ile bir araya geldi. Prof. Dr. Sözen, bölge halkının kimliğini ortaya koyacak ve geçmişiyile geleceğini buluşturacak kent müzesini Samsun'a kazandıracaklarını ifade etti ve "Kent müzeleri, kentin hafıza merkezidir. Kentteki yeniliklerin arttığı, geçmişiyile bu günü arasında yalnızca yöneticilerin anlatıldığı değil, esnafıyla ve her türlü

halkıyla bir kentin beraber ortak yaşam ortamını nasıl geliştirdiğini gösteren yerlerdir. Bu proje oluşacak," şeklinde konuştu. Projelendirme aşaması tamamlanan Samsun Kent Müzesi'nin, Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından 2011 yılı başlarında restorasyonu, daha sonra da koleksiyonunun sergilenmesinin bitirilmesi planlandı.

Projelendirilmesi biten kent müzelerinden bazıları da Simav, Osmaniye ve Niksar kentlerinde uygulama aşamasına geldi.

Köyler Yaşamalıdır

Antakya'nın Köyleri

ÇEKÜL heyeti 2010 yılının Ekim ayında Hatay Mimarlar Odası Şube Başkanı Yaşar Coşkun ve Belediye KUDEB ekibiyle birlikte Antakya'nın köylerine bir inceleme gezisi yaptı. Samandağ Kaymakamı Süleyman Özçakıcı da ekibe eşlik ederek bilgi verdi. Samandağ çevresindeki Batıyaz köyü, Hıdır köyü ve Türkiye'nin tek Ermeni köyü Vakıflı ziyaret edildi. Yöredeki defne ağaçlarından yararlanılarak yapılan defne yağı ve sabununun yanı sıra verimli zeytinlikleriyle Samandağ köyleri, zengin bir yaşam kültürüne de sahip. Geleneksel mimari dokunun kaybolmaya yüz tuttuğu köylerde, Mimarlar Odası Temsilciliği, Samandağ Kaymakamı, ÇEKÜL Vakfı ve yöredeki sivil örgütlerin ortaklığında koruma çalışmaları başlatılacak. ÇEKÜL Vakfı'nın "Köyler Yaşamalıdır" projesi kapsamında değerlendirilecek olan Samandağ köyleri için yöre halkının talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda çalışmalar yürütülecek ve muhtarlarla ortaklık kurulacak. Köylerin arasındaki güzergâh yeniden gözden geçirilecek ve doğa yürüyüşleri için parkurlar oluşturulacak.

Alanya'nın Köyleri

2009 yılında ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen'in Alanya köylerine yaptığı inceleme gezisinin ardından, tarihi dokusunu koruyan Okurcalar ve benzeri dağ köylerinin yaşamaya devam etmesi için, Alanya Kaymakamlığının öncülüğünde restorasyon ve çevre düzenleme çalışmaları yapıldı. Boşalmaya başlayan köyler doğa ve kültür turizmine kazandırıldı. Birkaç yıl öncesine kadar kimsenin ulaşamadığı Sapadere Kanyonu'na yapılan yürüyüş parkuruyla yöre turizme açıldı.

Sivas / Bolucan

Ayrıca Sivas'ın Bolucan köyünde, büyük kentte yaşayan ancak köylerine dönüş yapan köyün yerlileri tarafından yapılan evlerden oluşan mahallede çevre düzenlemesi yapıldı.

Endüstri Mirası

Kocaeli’de STK’lar Sanayi Mirasını Gündemde Tutuyor

2008 yılının sonunda düzenlenen, “Endüstriyel Mirasın Korunması” konulu TKB Kocaeli Semineri, kentin sahip olduğu sanayi mirasına karşı duyarlılığı kitlelere taşımış, yerel STK’ların çabalarıyla tarihi SEKA Kağıt Fabrikası Kompleksinin bilim müzesi ve kültür merkezi olarak kullanılmasına yönelik planların

tüm kesimler tarafından benimsenmesine yol açmıştı. ÇEKÜL Gönüllüleri’nin de dahil olduğu Sekalılar Derneği ve İzeyap, düzenledikleri paneller dizisi ve gezilerle, kamuoyunun dikkatini konuya çekmeyi sürdürüyor ve “sivil denetim” rolünü üstleniyorlar.

Restorasyon ve Yeniden İşlevlendirmeler

Geçtiğimiz yıl belediyelerin gündemine daha yoğun şekilde giren sanayi mirası, pek çok kentte tarihi fabrikaların tescil edilmesi ve yeniden işlevlendirilmesini belediyelerin önceliği haline getirdi. TKB’nin sağladığı projelendirme fonundan faydalanan bazı belediyeler, bu fonu sanayi mirasına kullanmayı tercih etti. Bu sene Yalvaç Belediyesi, tarihi Cumhuriyet dönemi deri fabrikasını müze otel olarak projelendirdi. Aksaray Belediyesi ise tarihi un fabrikasını ve içinde bulunduğu alanın tamamını bütünsel bir yaklaşımla projelendirdi, müze ve sanat merkezi olarak yeniden işlevlendirmeye hazırlanıyor. Aydın’ın Sultanhisar Belediyesi de tarihi zeytinyağı fabrikasını TKB’nin proje desteği ve eski mülk sahibinin finansal katkısıyla restore etti Adnan Menderes Üniversitesi

Sultanhisar Meslek Yüksek Okulu’na ek derslik, sosyal ve kültürel etkinlik alanı olarak kullanılmak üzere devretti.

İstanbul - Marsilya: Endüstri Mirasını Kentte Görünür ve Anlaşılır Kılmak

ÇEKÜL Vakfı'nın AB Hibe Programı kapsamında yürüttüğü "İstanbul - Marsilya: Endüstri mirasını kentte görünür ve anlaşılır kılmak" projesi de 2010 projeleri arasında yer alıyor. Endüstri mirasının

korunması ve işlevlendirilmesi konusunda bilinçlendirme, eğitim ve tanıtım çalışmalarının yer aldığı projede, 2010 Avrupa Kültür Başkenti olan İstanbul ve 2013 yılında Avrupa Kültür Başkenti olarak belirlenen Marsilya arasında kültürel ve akademik işbirliklerinin kurulması da hedefleniyor.

Haziran 2010 - Nisan 2011 boyunca uygulanan proje etkinlikleriyle, kent ve endüstri mirası arasındaki ilişki vurgulanıyor ve endüstri mirasını güncel hayatla ve toplumsal alanla ilişkilendiren uygulamalarla toplumda bilinç ve farkındalık yaratılması sağlanıyor. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi ile Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık Fakültesi öğrencilerinin katılacağı atölye çalışmaları ve Üsküdar ilçesi ilköğretim okullarında eğitim çalışmaları proje etkinlikleri arasında. İstanbul ve Marsilya arasında kültürel ve akademik işbirliğinin kurulmasını, endüstri mirasının sosyal, kültürel, eğitimsel değerlerinin fark edilerek bu amaçlarla kullanılmasını teşvik eden çalışmalar da proje kapsamında yer alıyor.

Projenin en önemli ayaklarından bir başkası, İstanbul'da belirlenecek bir endüstri mirasının cephesine "Işık yerleştirme" çalışması. Mart - Nisan 2011 dönemi boyunca kentte sembolik olarak ışıklandırılacak bu yapı ile endüstri mirasının kent yaşamında görünürlüğünün sağlanması amaçlanıyor.

Kaleli Kentler

Niksar Kalesi

Niksar Kalesi Restorasyon Projesi çalışmalarının 2010 yılı itibariyle 1/3'lük kısmı tamamlandı. İç Kale surları güçlendirildi, sağlamlaştırma ve dondurma çalışmaları tamamlandı. Ulucami karşısında kazı çalışmaları yapıldı ve sur ortaya çıkarılarak burç-sur-kent ilişkisi görünür kılındı. Kamulaştırılan sura gömülü yapı, 2011 yılında yıkılacak ve bu bölümdeki surlar açığa çıkarılacaktır. Niksar Kalesi Yeraltı Yolları projesi için kurul izni alındı ve Müze denetiminde kazı ve temizlik çalışmaları 2011 yılında başlayacak. İç Kale, Orta Kale, sur dipleri, sarnıçlar ve yeraltındaki hamamların kurtarma kazıları için destek arayışı sürüyor.

Şanlıurfa Kalesi

Geçmiş M.S. V. yüzyıl başlarına uzandığı tahmin edilen Urfa Surlarından günümüze ulaşmış tek sur kapısı olan Harran Kapı ile surlarının bir bölümü olan Doğu Surları, Şanlıurfa Belediyesi tarafından restore edilerek kent tarihinin belgelenmesi amaçlandı. KUDEB ve Harran Üniversitesi işbirliği ile surlar, gerekli en az müdahale ile yıkık yüzey bölümlerde plastik onarım yapıldı ve bitkilerden arındırıldı. Yapıdaki beş oda, okuma salonu ve sergi alanı olarak düzenlenecek, çevre düzenlemesi yapılacak.

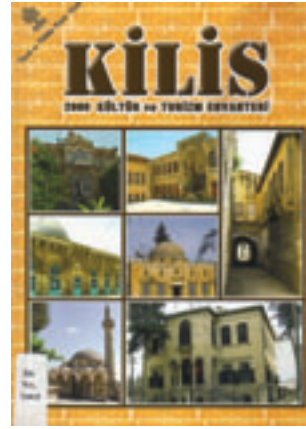
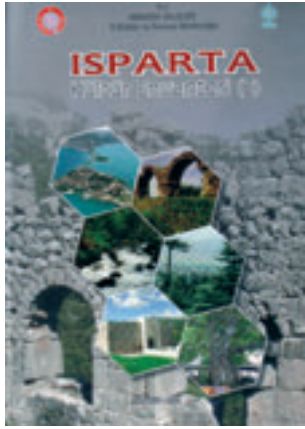

Kent Envanterleri

Tarihi ve kültürel varlıkları koruma çalışmalarının ilk adımı, sahip olunan eserlerin dökümünü çıkarmak, özelliklerini saptamak ve belgelemektir. İlk örneği 2001 yılında İzmir ili ve çevresini kapsayan, daha sonra sekiz cilt olarak hazırlanan Antalya Envanterinden sonra, kent envanterlerinin son yıllarda hızla çoğaldığı görülmektedir. Kentlerde valilikler ve kaymakamlıklar, belediyeler, kültür

müdürlükleri ve üniversitelerin katkıları ile yerel araştırmacılar tarafından hazırlanan kentlerin doğa ve kültür envanterleri koruma çalışmalarına dayanak oluşturuyor. 2010 yılında ÇEKÜL Bilgi Belge Merkezi'ne ulaşan Kent Envanterlerinden bazıları şunlar:

Burdur, Elazığ, Erzurum, Isparta, Kayseri, Kars, Kilis, Konya, Trabzon, Yalova

Geleneksel Yaşam Kültürü

Somut Olmayan Kültürel Miras Tokat'ta konuşuldu

Tarihi Kentler Birliği'nin 18-20 Haziran 2010 tarihleri arasında yapılan Tokat Semineri'nde somut olmayan kültürel mirasın korunmasında, TKB üyesi belediyelere büyük görevler düştüğü belirtildi. Panelde Türkiye'deki SOKÜM çalışmaları hakkında bilgi aktaran Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcisinden sonra yerel yönetimlerin SOKÜM çalışmalarından üç başarılı örnek sunuldu: Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin SOKÜM Projeleri ve Bursa

Kent Tarihi Müzesi; Edirne Belediyesi'nin Kırkpınar Şenlikleri; Beypazarı Belediyesi'nin Yaşayan Müze, Tarihi Evler, Havuç ve Güveç Festivali sunumları. Somut olmayan kültürel mirasın korunmasının, yöre halkının katılımı olmadan mümkün olmayacağı vurgulandı. Bursa örneğinde olduğu gibi önce mahalle, köyler ve kentlerin kalbi çarşılarından başlayarak, sözlü tarih çalışmasıyla kent hafızasına ulaşmanın gerektiğine dikkat çekildi.

İstanbul Buluşmaları 2010

ÇEKÜL Vakfı'nın ETİ ÇEKÜL Kültür Elçileri Projesi kapsamında eğitim gören çocuklarla İstanbul'da her yaz başında gerçekleştirdiği Buluşma'nın 2010 yılındaki konusu "Sokak Oyunları" idi. 21-24 Haziran 2010 tarihleri arasında, Bahçeköy Event Garden'da yapılan açık hava toplantısında, Anadolu'nun 17

kentinden İstanbul Buluşması'na katılan 300 Kültür Elçisi, kentlerinden getirdikleri geleneksel sokak oyunlarını davetlilerle birlikte oynadılar. "Sokak oyunları; geleneksel evlerimiz, şarkılarımız, el sanatlarımız, yemeklerimiz, ormanlarımızda yetişen ağaçlarımız gibi kültürümüzün bir parçası, mutlaka

yaşatılmalı. Biz Kültür Elçileri olarak sözümüzü tutacağız, oyunlarımızı unutmayacağız,” mesajını verdiler. Buluşmada şu oyunlar yer aldı:

- Seksek/Kayrak (Burdur)
- Hodak oyunu (Çorum)
- Çember oyunu (Divriği/Sivas)
- Bezirgan başı (Eskişehir)
- Mendil kapmaca (Elazığ)
- Yedi Kule (Hatay)
- Ayine-i devran (İstanbul)
- En üstte kimin eli var? (İzmir)
- Elim sende (Karadeniz Ereğli/Zonguldak)
- Çember oyunu (Kırşehir)
- Yakan top (Kilis)
- Körebe (Kemah/Erzincan)
- Dokuztaş (Milas/Muğla)
- Renkli İstop (Nevşehir)
- Beş taş (Taraklı/Sakarya)
- Çemberbaz (Samsun)
- Köşe kapmaca (Ürgüp/Nevşehir)
- Yağ satarım bal satarım (Yozgat)

Somut Olmayan Kültürel Miras Müze Eğitimleri

ÇEKÜL Eğitim Birimi 2010 yılında, Kültürel Miras Eğitim çalışmalarından edinilen deneyim ve birikime dayanarak, somut olmayan kültürel miras (SOKÜM)'in korunmasına yönelik kent müzeleri eğitim içerikleri oluşturdu. Kent Müzeleri Eğitimi'ne katılan öğrencilerin, kentlerinin tarihi, yaşam kültürü, gelenek ve görenekleri konusunda 'yaparak yaşayarak öğrenme, gerçek objeler aracılığıyla anlamlı öğrenmeler' gerçekleştirmeleri hedefleniyor. Kent müzelerinin eğitim çalışmalarını destekler nitelikteki programın pilot uygulaması, Bursa Kent Müzesi işbirliği ile 28-29 Nisan 2010 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Eğitim

Kültürel Miras Eğitim Programı

2003 yılından bu yana Anadolu kentlerinde belediyeler, valilik ve MEB il müdürlükleri, üniversiteler ve STK'ların desteğiyle yürütülen Kültürel Miras Eğitim çalışmalarını yaygınlaştırmak amacıyla, ETİ Şirketler Grubu ile 2008 yılında başlatılan ortak çalışma 2010 yılında da devam etti. Proje; 2008-2012 yılları arasında Türkiye genelinde 77 kentte, yaklaşık 4 bin çocuğun eğitilmesini hedefliyor. Kentlerinde, yerel

uzmanlardan eğitim alan çocuklar, kentlerinin gönüllü Kültür Elçileri olarak kültürel miras bilincini yaygınlaştıracak çalışmalar yapıyorlar. Bu projeye koşut olarak, ÇEKÜL Vakfı Eğitim Birimi'nin 2003 yılından bu yana edinilen deneyimler ışığında geliştirdiği yeni programlar da 2010 yılında yaygınlık kazandı, okullardan gelen bu doğrultudaki yoğun talepler eğitim ekibi tarafından karşılandı.

Kültürel Miras Anadolu Eğitimleri

Eti ÇEKÜL Kültür Elçileri

2009-2010 döneminde 17 kentte uygulama yapıldı ve 450 öğrenciye eğitim verildi. Uygulamaların yapılacağı kentler ÇEKÜL tarafından belirlendi ve coğrafi dağılımın dengeli olmasına özen gösterildi. Temsilcilikler, belediyeler ve bazen de valiliklerle birlikte çalışılan 17 kent: Taraklı, İzmir, Milas, Ürgüp, Kırşehir, Divriği, Elazığ, Çorum, Yozgat, Kilis, Kemah, Karadeniz Ereğli, Burdur, Nevşehir, Samsun, Eskişehir ve Hatay.

Eğitimler, ÇEKÜL Vakfı Eğitim Biriminin 19 gönüllü eğitimcisi ve yerelde destek veren uzmanların katkısıyla "doğal çevre", "arkeoloji", "geleneksel mimari" ve "yaşam kültürü" ana başlıkları altında uygulandı. 12 yaşındaki öğrencilerin, yörelerindeki tarihi, doğal ve kültürel birikimi fark etmeleri, kentlerinin kimliğini yaşayarak hissetmeleri sağlandı.

ÇEKÜL Vakfı Küçük Menderes Havza Koordinatörü arkeolog/ressam Emin Başaranbilek'in hazırladığı ve Eğitim Birimi'ne hediye ettiği, önemli arkeolojik buluntuların çizimlerinden oluşan set, arkeolojik alana sahip olan ancak müzesi olmayan kentlerde başarıyla kullanıldı, müzelerin ve müzeciliğin önemine dikkat çekildi.

Eğitimcilerin Eğitimi

Her eğitim-öğretim yılı başında olduğu gibi, 2009 ve 2010 yıllarının da Ekim aylarında, o yılın eğitim ekiplerini yetiştirmek amacıyla Emirgan Şerifler Yalısı ve ÇEKÜL Evi'nde "eğitimci eğitimi" yapıldı. Sunumlar, örnek olaylar, münazaralar ve eğitici oyunlarla geçen eğitime, Prof. Dr. Doğan Cüceloğlu ve İst. Ün. Hasan Ali Yücel Eğ. Fak. Eğitim Bilimleri, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğretim üyesi Yard. Doç. Dr. Hatice Ergin destek verdiler. ÇEKÜL Vakfı Eğitim Birimi Koordinatörü Yeşim Dizdaroğlu'nun önderliğinde doğa-kültür-insan ilişkisi, kültür, kent ve kentlilik bilinci kavramlarını tartışan eğitimci adaylarına, bu kavramların özellikle 12 yaş grubu öğrencilerine nasıl anlatılması gerektiği hakkında bilgi verildi; iletişim ve sunum teknikleri pekiştirildi. ÇEKÜL Vakfı Eğitim Birimi tarafından

hazırlanan "Kültürel Miras Eğitimci Kılavuzu", katılımcılarla paylaşıldı ve alanda üstlenecekleri rolün ayrıntıları aktarıldı. Son gün dağıtılan sertifikaların ardından genç eğitimler Anadolu kentlerine dağılmaya hazırıldılar.

Uygulama Tarihi	Kentler
23 - 24 Ekim 2009	1. Çorum
24 - 25 Ekim 2009	2. Yozgat
6 - 8 Kasım 2009	3. Burdur
19 - 22 Kasım 2009	4. Taraklı
19 - 22 Kasım 2009	5. İzmir
9 - 11 Aralık 2009	6. Hatay
14 - 16 Ocak 2010	7. Kilis
14 - 16 Ocak 2010	8. Ereğli
25 - 28 Şubat 2010	9. Milas
25 - 28 Şubat 2010	10. Samsun
10 - 14 Mart 2010	11. Kırşehir
10 - 14 Mart 2010	12. Eskişehir
29 Nisan - 1 Mayıs 2010	13. Ürgüp
29 Nisan - 1 Mayıs 2010	14. Nevşehir
6 - 9 Mayıs 2010	15. Elazığ
13 - 16 Mayıs 2010	16. Kemah
13 - 16 Mayıs 2010	17. Divriği

İstanbul Buluşmaları 2010

ETİ ÇEKÜL Kültür Elçileri Projesi yıllık programının tamamlanması ve okulların kapanmasıyla birlikte gerçekleşen İstanbul Buluşmaları 2010 yılında, "Sokak Oyunları" temasıyla 22-25 Haziran tarihleri arasında yapıldı. 17 kentten İstanbul'a gelen 300 Kültür Elçisi ile yapılan etkinliklere başta Darüşşafaka Eğitim Kurumları olmak üzere, TÜRSAB Başkanı Başaran Ulusoy ve Tamer Turizm ile Beşiktaş Belediyesi destek verdi. Etkinlik kapsamında konuk çocuklar, Tarihi Yarımada ve Boğaziçi gezisiyle İstanbul'u tanıdı ve Darüşşafaka Eğitim Kurumları'nda Planetaryum etkinliğine katıldı.

Buluşmanın üçüncü günü Bahçeköy Event Garden'daki etkinlik, sokak oyunları belgesel film gösterisiyle başladı; psikolog Dr. Doğan Cüceloğlu'nun yanı sıra Candan Erçetin ve Bergüzar Korel'in katılımlarıyla devam etti. Kültür Elçileri, bildirgelerini basın ile paylaştıktan sonra, kentler için hazırlanan alanlarda çocuklar, kentlerinden getirdikleri sokak oyunlarını konuklarla birlikte oynadılar.

Kentler Çocuklarıdır

24-27 Mart 2010 tarihinde Birgi beldesinde, ÇEKÜL Vakfı'nın 2003 yılında "Kentler Çocuklarıdır" sloganıyla başlattığı Kültürel Miras Eğitim Programı uygulandı. ÇEKÜL Küçük Menderes Havza Koordinatörü arkeolog Emin Başaranbilek ve Birgi ÇEKÜL gönüllülerinin desteği, Birgi Belediye

Başkanlığı'nın işbirliği ile yapılan eğitime, Kazımpaşa İ.Ö. Okulu'ndan öğrenciler katıldı. Yerel uzmanlar ve ÇEKÜL eğitmenleri tarafından uygulanan eğitim sırasında, yörenin tarım ürünlerini tanımak için İrmağzı'ndaki tarlalar ziyaret edildi, tarihi mimarlık eserlerini tanımak için Ulu Cami, Dervişağa Camisi ve Medresesi, Çukur Hamam, Çakırağa Konağı, Aydınoğulları Türbesi, Çarşı Camisi, Karaoğlu Camisi incelendi. Bugün Küçük Menderes Havzası Araştırma Merkezi olarak da kullanılan Birgi ÇEKÜL Evi'nde, Birgi'nin yaşayan geleneksel törenleri, el sanatları ve zanaatları hakkında bilgi verildi. Program, eğitimin son günü gerçekleştirilen sukabağı dikimiyle sona erdi.

Tohumdan Sofraya Mevsiminde Meyve Sebze Eğitimi

Yeni

ÇEKÜL Vakfı ve Slow Food Türkiye bölgesel birimlerinden Yağmur Böreği'nin birlikte yürüttükleri Tohumdan Sofraya eğitimi, çocukların evlerinde ve dışarıda, daha fazla sebze ve meyve tüketmelerini sağlamaya odaklanmış bir program. Bilinçli tüketim ve yerel üretimin önemine de vurgu yapan ve anne babaları da programa dâhil eden eğitimde gıdaların tohumdan başlayıp soframıza gelene kadar geçirdiği süreç, meyve ve sebzelerin nasıl yetiştirildiği anlatılıyor.

İlk olarak Emirgan İlköğretim Okulu'nun 1-2-3-4 ve 5. sınıf öğrencilerine yönelik uygulanan eğitim, 10 Aralık 2009'da bütün dünyada aynı günde kutlanan Terra Madre (Toprak Ana) Günü etkinliği ile başladı ve 16 Ocak 2010'a kadar sürdü. Hafta içi verilen teorik bilginin ardından, hafta sonu tadım ve duyu atölyeleri düzenlendi. Yağmur Böreği eğitmenleri Olcay Bingöl ve Ayfer Yavi tarafından verilen eğitimle Emirgan İlköğretim Okulu'nun 240 öğrencisine ulaşıldı. Şubat 2010'da velilerle yapılan bilgilendirici sohbette, özellikle çocukların beslenme çantalarını hazırlanırken dikkat edilmesi gerekenler, hazır ürünleri alırken etiketlerin okunması, sağlıklı beslenme-alışverişi ilişkisi ve ürünlerin yağ, tuz, şeker oranları konularına dikkat çekildi. 2010 bahar aylarında Türkan Şoray İ.Ö.O.'da yapılan ikinci eğitimde ana sınıfı ile atölye çalışması, 2. ve 3. sınıflarla da teorik sunum ve atölye çalışması yapıldı.

Somut Olmayan Kültürel Miras Müze Eğitimleri

Kentsel somut olmayan kültürel mirasın (SOKÜM) korunması amacıyla, kent müzeleri eğitim içeriklerinin oluşturulması ve kent müzelerinin eğitim çalışmalarının desteklenmesi amacıyla hazırlanan Kent Müzeleri Eğitiminin pilot uygulaması, 28-29 Nisan 2010 tarihlerinde Bursa Kent Müzesi'nde gerçekleştirildi. Bursa Kent Müzesi'nin bölümlerine göre hazırlanan eğitim modülleri; "Bursa'da Kültürel Miras: Arkeoloji ve Kent Belleği", "Bursa'da Yaşam I: Zanaatlar ve Üretim" ve "Bursa'da Yaşam II: Ev Yaşamı" olarak belirlendi. Çalışma içeriğinin Anadolu'daki diğer kent müzelerinde, müze bölümlerine uygun olarak uyarlanması planlandı.

Kültürel Miras İstanbul Eğitimleri

Yapıların Diliyle İstanbul

Lise öğrencilerine yönelik “Yapıların Diliyle İstanbul” eğitim programı, Darüşşafaka Eğitim Kurumları ile iki kez uygulandı. 16 Mart'ta yapılan ilk eğitimde öğrencilere, İstanbul'un simge yapıları üzerinden kentin öyküsü aktarıldı; Sultanahmet Meydanı, Ayasofya, Rüstempaşa Camisi, Şehzade Camisi, Kılıç Ali Paşa Camisi, Kadırga'daki Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi, Nuruosmaniye Camisi, Tophane Çeşmesi ve Galata Köprüsü'nün mimari özellikleri incelendi. İncelenen yapıların eskiz çalışmaları,

öğrencilerin en çok ilgisini çeken bölüm oldu. 21 Nisan'da yapılan ikinci eğitimde de, “Mimarlık Mirası ve Mimari Kavramlar” ve “Sultanların Mimarları: Balyanlar” başlıklı sunumlardan sonra öğrenciler, eskiz çalışması yaptılar. Tophane-i Amire, Kılıç Ali Paşa Camisi, Tophane Çeşmesi, Rüstempaşa Camisi, Sirkeci Büyük Postane Binası'ndan oluşan geziden sonra Darüşşafakalı öğrencilere Abidin Dino'nun “Sinan: Bir Düşsel Yaşam Öyküsü” adlı kitabı armağan edildi.

Ağaçların Diliyle İstanbul

“Ağaçların Diliyle İstanbul” eğitim programı, ilköğretim öğrencilerinin yaşadıkları kentin ağaçlarından yola çıkarak, doğa ve çevre hakkında bilgilendirilmesini amaçlıyor. ÇEKÜL gönüllüsü, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ünal Akkemik'in katkılarıyla hazırlanan program, 2010 yılı Ocak ayında Eyüp Merkez, Sarıyer Bahçeköy Türkan Efe ilköğretim okulları ve Doğa Koleji'nde uygulandı. İkinci eğitim uygulaması ise Kasım ayında Gaziosmanpaşa 100. Yıl İlköğretim Okulu ve İzzetpaşa Mustafa Sarıgül İlköğretim Okulu öğrencileriyle yapıldı.

Eğitsel Etkinlikler

Su Döngüsü Eğitimi

22 Mart 2010 Dünya Su Günü'nde Eyüp Halit Derviş İbrahim İ.Ö.Okulu, okulöncesi öğrencilerine ÇEKÜL eğitimcileri Seval Aydın ve Suzan Çetin tarafından oyunlarla, şiirlerle suyun önemi ve resimlerle, hikâyelerle suyun döngüsü anlatıldı.

Orman Haftasında Okul Öncesi Eğitim Programı

25-26 Mart 2010 tarihinde Orman Haftası'nda, okul öncesi öğrencilerine yönelik duyarlılık eğitimi düzenlendi. ÇEKÜL 7 Ağaç Ormanları Biriminden Emel Sarıgül'ün desteği ile Eyüp Gümüşsuyu Anaokulu ve Pinokyo Işıl Anaokulu öğrencilerine 7 Ağaç projesi 7 Ağaç Öyküsü eşliğinde aktarıldı. 7 Ağaç'ın en genç gönüllüleri, eğitim sonunda okullarının bahçesine hep birlikte kokulu ardıç dikti.

Kültürel Miras ve Turizm

20 Nisan 2010 tarihinde Silivri/Selimpaşa İMKB Anadolu Otelcilik ve Turizm Lisesi öğrencileri ve öğretmenleri ile bir araya gelindi ve "Kültürel Miras ve Turizm" başlığı tartışmaya açıldı. Tarihi Yarımada Erkan Kaplan liderliğinde, eleştirel bakış açısı ile gezildi.

Uluslararası Çocuk Festivalinde Mitolojide İstanbul

20 Nisan 2010 tarihinde İBB Şehir Tiyatroları 26. Uluslararası Çocuk Festivali'nde, İstanbul'un mitolojik öyküsü ÇEKÜL eğitimci ekibi tarafından öğrencilerle birlikte canlandırıldı.

Örgütlenme

ÇEKÜL Temsilcilikleri

Yerelde Sivil Örgütlenme

ÇEKÜL Vakfı, Türkiye kentlerinde yürüttüğü bilinçlendirme-koruma programları ve projelerini yine ÇEKÜL Temsilcilerinin koordinasyonu etrafında gerçekleştirdi. ÇEKÜL'ün Türkiye çapında sayısı 130'u bulan temsilcileri ve etraflarında yer alan yakın destekçileri, bu yıl da bütün faaliyetlerimizin yerel koordinatörleri olarak, kamu-yerel-sivil-özel kesimlerin birlikte

gerçekleştirdiği koruma/yaşatma faaliyetlerinin can damarı olmaya devam etti.

2010 yılında eski bir ÇEKÜL'cü, yeni Side temsilcimiz Savaş Güvezne, Side Belediye Başkanı Danışmanı olarak Side'de gerçekleşen "kurtuluş" hareketinin en önemli aktörlerinden biri oldu. 2009 yılının sonunda ÇEKÜL Vakfı'nın TKB ile birlikte Side'ye gitmesi, kent açısından bir milat niteliğindedir.

Ardından ÇEKÜL'le yakın koordinasyon çerçevesinde gerçekleştirilen uygulamalar, Savaş Güvezne'nin özverili çalışmaları ve üstün iletişim becerileri sayesinde, belde ölçeğinde korumanın Türkiye örneği olarak ortaya çıktı.

Uzun yıllardır koruma-yaşatma alanında istenen düzeyi yakalamakta zorlanan Malatya'da 2010 yılında gözlenen hareketlilik ve ilçelere kadar yayılan koruma hareketinde, yıllardır çeşitli engellere rağmen yılmadan sonuç almak için mücadele veren ÇEKÜL Bölge Koordinatörü Bekir Sözen'in büyük payı vardı. Sözen nihayet yörenin kültür varlıklarına verdiği emeğin karşılığını bu yıl almaya başladı.

2010 yılının hareketli kentlerinden biri de Samsun'du ve ÇEKÜL Samsun bölgesinde iletişimi sağlayan Necmi Çamaş'ın gayretleri, çalışkanlığı ve enerjisinin, Samsun'un Karadeniz Bölgesi için örnek oluşturacak çalışmalarla, kültür öncelikli bir çıkış yapmasında büyük payı vardı.

2010 yılında Anadolu'da 17 kentte uygulanan ETİ ÇEKÜL Kültür Elçileri programı uygulamaları sırasında da, kentlere giden genç ÇEKÜL eğitim gönüllüleri, yereldeki ÇEKÜL temsilcilerinden büyük destek gördüler. İzmir'de Fügen Selvitopu, Hatay'da İris Şentürk ve Antakya Mimarlar Odası Başkanı Mehmet Yaşar Coşkun, Taraklı'da Belediye Başkanı Tacettin Özkaraman, Kilis'te Raif Tokel, Karadeniz Ereğlisi'nde Muhsin Maden, Milas'ta Fatih Abban, Samsun'da M. Emin Dinççağ, Nevşehir'de Mevlüt Coşkun, Ürgüp'te Mustafa Kaya, Elazığ'da Mustafa Balaban, Gazipaşa'da Ahmet Öztürklevent, Side'de Savaş Güvezne, Ödemiş'te Emin Başarانبilek ÇEKÜL eğitmen ekibini yalnız bırakmadılar.

Havza Birlikleri

Batı Karadeniz Kalkınma Birliği (BAKAB)

Şubat ayında İstanbul'da düzenlenen EMITT fuarına katılan BAKAB, havzanın güçlü büyüklü yerleşmelerini bir arada tanıtan ortak bir standla fuarda yerini aldı. Bu uygulama, havzanın potansiyelini bütünlük içinde sunmanın yanı sıra, yerleşmeler arasında güçbirliği oluşturarak sağlanan kaynak tasarrufu ile de örnek oluşturdu. "En geniş, en etkin organizasyon ve işbirliği" plaketi ile BAKAB'ın başarısı bir kez daha vurgulanmış oldu. Valilikler, özel idareler, belediye ve kaymakamlıkların dayanışmasıyla hareket eden havza birliği, farklılıkları göz ardı etmeden, havzadaki ortak özellikleri vurgulayarak bütüncül bir algı yaratmak için çalışıyor.

Safranbolu Toplantısı

Mart ayında ise Batı Karadeniz Kalkınma Birliği, ÇEKÜL Vakfı'nın öncülüğünde ve Karabük Valiliği'nin himayesinde, "Havza Ölçeğinde Bütüncül Koruma" başlıklı bir toplantı için Safranbolu'da bir araya geldi. Mimarlar, şehir plancıları, turizmciler, gazeteciler ve bilim adamlarından oluşan altmış kişilik ÇEKÜL Vakfı Heyeti, ulusal ve yerel basın temsilcileri, BAKAB üyeleri, STK temsilcileri, kent yöneticileri, kanaat önderleri, havza kentlerine önceki yıllarda hizmet vermiş eski belediye başkanları gibi pek çok katılımcı toplantıya katkıda bulundu. "Havza Boyutunda Koruma ve Havza Birlikleri" başlıklı ilk oturumda, havza boyutunda koruma ve

planlama, yerel gıda ve tarım, ekonomi, kültür turizmi ve tanıtım alanlarında Batı Karadeniz havzasında yapılması gerekenler tartışıldı. "Dünya Miras Kenti Safranbolu ve Gelecek Hedefleri" başlıklı ikinci oturumda ise ağırlıklı olarak Safranbolu'nun geleceği tartışıldı. Safranbolu ve Batı Karadeniz havzasının gelecek hedeflerinin konuşulduğu tarihi toplantıda, Batı Karadeniz havzasının kültür aksının kilit noktasında olan Safranbolu'dan başlayan kültür turizminin, diğer havza kentlerine de ulaşması için yeni bir yol haritası hazırlanması, bunun için öncelikle diğer kentlerin doğal ve kültürel özelliklerini vurgulayan tanıtım çalışmalarının başlaması gerektiği sonucuna ulaşıldı.

Tarihi Kentler Birliği

Küçüklü büyüklü 328 tarihi kent belediyesinin üye olduğu Tarihi Kentler Birliği'nin (TKB), 2000 yılında kurulduğu günden bu yana, tüm çalışmalarında yönlendirici bir rol üstlenen, birliğin eğitim, organizasyon ve yayın etkinliklerini yürüten ÇEKÜL Vakfı, 2009-2010 döneminde de üye kentlerde, koruma çalışmalarıyla ilgili yoğun bir program gerçekleştirdi.

Konya Buluşması : Kentlerin Kültür Öncelikli Yol Haritası

2009'un Eylül ayında yapılan Konya Buluşması'nda, ÇEKÜL Vakfı Yönetim Kurulu üyesi Faruk Göksu, "Kentlerin ve TKB'nin Kültür Öncelikli Yol Haritası" konusunu tarihi kentlerin gündemine getirdi. Kentteki bütün kesimlerin katılımıyla gerçekleştirilen stratejik planlama raporu olan "Yol Haritaları" yoğun ilgi topladı. Selçuklu başkenti ve Türkiye'nin ilk planlı kentlerinden birisi olan Konya'da yapılan inceleme gezisinde, yerel yönetimler tarafından restore edilen görkemli Selçuklu kervansarayı Zazadin Han ve yüz yapı ustasının yetiştirildiği Sille Kent Atölyesi gezildi.

Burdur Semineri: Yerel Yönetimlerde Alan Yönetimi Planlar

"Alan yönetimi" konusuna dikkat çeken Burdur Semineri'nde yapılan "Olimpos ve Çevresi Alan Yönetimi Çalışmaları" ile "Edirne Selimiye Külliyesi Alan Yönetim Planı Aşamaları" sunumlarında, Türkiye'de belediyeler tarafından yürütülen ilk örnekler irdelendi. İnceleme gezisinde Burdur'un kentsel ve arkeolojik değerleri gezildi. Burdur'a 33 km. uzaklıktaki antik Anadolu uygarlığı Psidya'nın başkenti Sagalassos gezisi ise alan yönetimi konusunda verilen bilgilerin, yerinde pekiştirilmesi için önemliydi.

Side Semineri: Kültür Turizmi Öncelikli Gelişiminin İnkeleri

Turizmden en büyük hasarı gören beldelerimizden Side'deki seminerin en önemli mesajı, turizmin artık bir amaç değil, doğal ve kültürel mirasın korunması ve yaşatılması için bir araç olması gerektiğine yöneldi. Bu paradigma değişikliğinin ancak yerel yönetimlerde başlayabileceği vurgulanarak, tarihi kentlerin sorumluluğuna da işaret edildi. Altı ay sonra seminerin amacına ulaştığı anlaşıldı: Side'de sahildeki bütün kaçak yapılar yıkılıp, antik kente saygılı bir sahil bandı oluşturuldu. Devam eden

planlama ve koruma çalışmaları, Türkiye'nin turizm anlayışında bir devrim niteliğinde olup, bir belde belediyesinin gerçekleştirdiği en büyük koruma programı olarak görülebilir.

Antakya Semineri: Ortak Paydada Buluşma

2010 yılının ilk semineri Antakya'da yapıldı. Seminerden birkaç ay önce, Antakya'da binlerce kentlinin katıldığı "Kültürel Miras Yürüyüşü"nü düzenleyenler, TKB Seminerinde bir araya geldi. Yerel yönetimler ve meslek odalarının yanı sıra, Hatay Müftülüğü, Antakya Katolik Kilisesi, Antakya Ortodoks Kilisesi, Musevi Cemaati de seminere katıldı. Antakya'daki kültürlerarası birlikteliğin ortak kültürel miras etrafında devam edeceğine ilişkin mesajlar verildi. Tarsus, Şanlıurfa ve Gaziantep kentleri de, ortak paydada buluşma deneyimlerini aktardı.

Kırşehir Semineri: Kale - Çarşı - Mahalle Bütününde Çarşı

2010 yılına damgasını vuran "Çarşı" konusu ilk olarak ahilik teşkilatının çıkış yeri olan Kırşehir'de ele alındı. Kayseri, Altındağ ve Ödemiş kentlerinin çarşı uygulamalarından örneklerin sunulduğu seminerde, Slow City ağının Türkiye'deki ilk üyesi olan Seferihisar da yerel değerlere dayanan bir iktisadi kalkınmanın öğelerini tanıttı. Toplantının ardından tarihi çarşısını korumak için harekete geçen Kırşehir Belediyesi ile ÇEKÜL Vakfı toplantılar yaparak izlenecek yolu belirledi.

Alanya Buluşması: Doğal - Kültürel Mirasın Evrensel Boyuta Taınması

2004 yılında çıkan yasa ile Türkiye'nin koruma gündemine giren alan yönetimi konusu, bu kez "Alanya Kalesi Alan Yönetimi" ile yeniden irdelendi. Sınırları belirlenmiş olan sit alanı içindeki kültürel

değerlerin uzun vadede korunarak yaşatılması amacıyla vizyon, araç ve yöntemlerin belirlendiği bir belge olan Alan Yönetim Planı ile ilgili detaylı bilgiler verildi. Arkeolojik, kentsel ve doğal değerlerin tümünü kapsayan 1. derece sit alanı olan Alanya Kalesi, uluslararası alanda bir dünya mirası olmaya aday. Alanya Belediyesi tarafından UNESCO Dünya Miras Listesi'ne yapılan başvurunun 2011 yılında olumlu sonuçlanması bekleniyor.

Tokat Semineri: Somut Olmayan Kültürel Miras

UNESCO'nun tabiriyle somut olmayan kültürel miras ya da "geleneksel yaşam kültürü" nün korunması 2010 yılında uygulama örnekleriyle Tokat Seminerinin konusu oldu. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın konuya ilişkin olarak yürüttüğü programlar tanıtıldıktan sonra, "Bursa'da Somut Olmayan Kültürel Miras Projeleri ve Bursa Kent Tarihi Müzesi", "Geleneksel Kırkpınar Şenlikleri" ve "Beypazarı Ağız-Yaşayan Müze-Tarihi Evler, El Sanatları, Havuç ve Güveç Festivali" başlıklı sunumlar yapıldı. Tokat merkezinin ardından, Turhal, Niksar, Zile ve Pazar gezileri, yöreye bütüncül bir bakışa imkân tanıdı.

Erzurum Semineri: Eskiyle Yeniye Buluşma Planlama

Uluslararası uzmanların da katıldığı Erzurum Seminerinde, tarihi kentlerde tarihi dokuyu korumak ve büyümeyi tasarlamak için doğru planlama ilkelerinden bahsedildi. İstanbul Metropol Planlama bürosundan uzmanların sunumları ile Türkiye'nin en karmaşık örneği olan İstanbul planları irdelendikten sonra, Erzurum için bütünsel bir planlamanın şart olduğu vurgulandı. Selçukludan Cumhuriyete kadar uzanan bir dönemin mimarlık mirası anıtlarını barındıran kentte yapılan inceleme gezisinde, ayrıca 2010 Dünya Üniversite Kış Oyunları için inşa edilen tesisler ziyaret edildi.

Kayseri: TKB'nin 10. Yılı Kutlamalar ve Uluslararası Alan Yönetimi Sempozyumu

TKB Koruma Projelerini Özendirme Yarışması'nın 2009 yılı ödülleri dağıtıldığı bir etkinlikle başlayan TKB 10. yıl kutlamaları, yarışmaya katılan bütün projelerin sergisi ve Avrupa Tarihi Kentler ve Bölgeler Birliği ile Avrupa Konseyi'nin de katılımıyla gerçekleşen Uluslararası Sempozyumla devam etti. "Tarihi Kentlerde Yönetim Planları ve Yerel Katılım" başlıklı sempozyumda, Avrupa'dan üç (Graz/Avusturya, Regensburg/Almanya, Valletta/Malta) ve Türkiye'den de üç olmak üzere (İstanbul, Edirne, Alanya) toplam altı tarihi kentin, yerel yönetimlerinin öncülüğünde hazırlanan Alan Yönetim Planı çalışmaları sunuldu.

Kale - Çarşı - Mahalle Bursa Uluslararası Sempozyumlar Dizisi 2009 - 2011

Uluslararası Kaleli Kentler Sempozyumu
ÇEKÜL Vakfı'nın "Kale-Çarşı-Mahalle" üçlüsüne dayanan, tarihi kent yapısını bir bütün olarak öne çıkarmak için başlattığı sempozyumlar dizisinin birincisi, kalelerin vurgulandığı 2009 yılında Bursa'da düzenlendi. Dünya Kaleli Kentler Birliği'nin katılımıyla gerçekleşen sempozyumda, Avrupa ve Türkiye'den tarihi sur ve kalelerinin korunarak kent yaşamıyla bütünleştirilmesine ilişkin stratejiler ve uygulamalar incelendi. 19. Uluslararası Kaleli Kentler Sempozyumu, altı ana başlık altında yapıldı: "Kaleler Kültürlerin Buluşma Noktası", "Çağlar Boyunca Türkiye'de Kaleler", "Anadolu ve Yakın Çevre Coğrafyasında Kaleler", "Türkiye Tarih Kentler Birliği'nden Uygulama Örnekleri ve Dünya Kaleli Kentler Birliğinden Uygulama Örnekleri". TKB'ye üye belediyelerin katılımıyla düzenlenen "Kaleli Kentler" sergisi ve sempozyum yayınları, etkinliğin kalıcı sonuçları arasında yer aldı. "Kaleli Kentler" sergisi Bursa'nın ardından Kocaeli, Niksar ve Trabzon'da sergilendi.

Uluslararası Çar Sempozyumu
"Osmanlı Coğrafyasında Çarşı Kültürü Uluslararası Sempozyumu" 2010 yılının Temmuz ayında Bursa'da düzenlendi. Öncesinde Tarihi Kentler Birliği Kırşehir Semineri'nde "Kale-Çarşı-Mahalle Bütününde Çarşı"

başlığı altında, özellikle ahilik teşkilatı irdelenmişti. Bursa'da düzenlenen sempozyumla birlikte, 2010 yılında geleneksel çarşıların hem ulusal hem de uluslararası boyutta geniş çaplı ve bütüncül ele alınması sağlanmış oldu. ÇEKÜL Vakfı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin işbirliğiyle hazırlanan ve Atlas Dergisi tarafından basılarak Temmuz sayısı ile dağıtımı yapılan "Osmanlı Çarşıları Atlası" ve Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin sözlü tarih çalışmaları yaparak hazırladığı "Çarşının Öyküsü" isimli kitap da sempozyum öncesi hazırlanarak, katılımcılara dağıtıldı. Tarihi çarşılarında koruma-yaşatma uygulamaları yapan, Tarihi Kentler Birliği'ne üye pek çok belediye ve yurtdışından katılan kentlerin çarşılarına ait uygulama ve proje paftaları sergisi, Osmanlı coğrafyasındaki çarşılarla bütüncül bakılması ve günümüzdeki durumlarının değerlendirilmesi açısından önemliydi.

Tarihi Mahalleler Sempozyumu
2011 Ekim ayında yapılacak olan Tarihi Mahalleler Sempozyumu ile "Kale-Çarşı-Mahalle" üçlemesi tamamlanmış olacak. Osmanlı coğrafyasından ve Türkiye'den, mahalle koruma örneklerinin tartışılacağı sempozyumda, yine bir sergi ve yayınlarla kalıcı sonuçlar hedeflenecek.

Tarihi ve Kültürel Miras Koruma Proje ve Uygulamaların Özendirme Yarınması

Tarihi Kentler Birliği'nin her yıl düzenlediği "Özendirme Yarınması" kapsamında, 2009 yılında 31 TKB üyesi başvurdu ve toplam 48 proje değerlendirmeye alındı. Kütahya Belediyesi, geleneksel çarşısını yeniden kent yaşamına kazandırdığı için "Metin Sözen Büyük Ödülü"nü almaya hak kazandı. Alanya Belediyesi, "Jüri Özel Ödülü", Altındağ, Konak, Odunpazarı "Sürekli Ödülü", Aksaray, Bergama, Birgi, Burdur ve Nilüfer "Uygulama Ödülü", İnebolu, Kula, Niksar, Sivas ve Şanlıurfa belediyeleri ise "Proje Ödülü" almaya hak kazandı. Ödüller, TKB Kayseri Buluşması ve 10. yıl etkinlikleri kapsamında düzenlenen törenle sahiplerine verildi. Koruma-yaşatma çalışmalarında belediyelerin doğru proje üretmesi için önemli olan "Özendirme Yarınması"nın sonuçları, proje pafta ve fotoğraflarıyla birlikte, 143 sayfadan oluşan kitapta incelenebilir.

200 Ortak 200 Eser

2005 yılından beri her yıl, başvuran TKB üyesi belediyelere koruma projelerinin hazırlanmasını desteklemek için dağıtılan hibe programı kapsamında, toplam 200 projeye 7 milyon lira sağlandı. 200 Ortak 200 Eser programı kapsamında hibe almaya hak kazanmış olup, 2009-2010 yılı içerisinde tamamlanan ve koruma kurulu tarafından onaylanan projeler aşğıdaki gibidir:

Araç'ta tarihi hamamın ve eski hükümet konağının restorasyon projeleri, tarihi Mudurnu çarşısı çevre düzenleme projesi, Birgi'de Çukur Hamam ve Çukur

Medrese'nin restorasyon projeleri, Sultanhisar'da eski zeytinyağı fabrikası'nın Zeytinyağı Müzesi, Sergi Salonu ve Toplantı Salonu olarak projelendirilmesi, İncesu'da tarihi konakların restorasyon projeleri, Milas'ta Çöllüođlu Hanı'nın projelendirilmesi, Savur'un koruma amaçlı imar planı, Kuşadası'nda Güvercinada Kalesi'nin projelendirilmesi, Konya'da iki ahşap evin projelendirilmesi, İnebolu'da bir konağın restorasyonu, Konak'ta sokak sağıklaştırma ve tarihi hanın restorasyon projeleri, Kütahya'da sokak sağıklaştırma ve tek yapı projeleri, Nilüfer'de tarihi bir evin restorasyon projesi, Yeşilhisar'da hamamın restorasyon projesi, Alanya'da sokak sağıklaştırma ve kale surlarının restorasyon projeleri, Göreme'de harita projesi, Beçin'de tarihi cami restorasyon projesi, Göynük'te beş adet evin restorasyon projesi, Niksar'da kalenin restorasyon projesi, Diyarbakır'da sokak sağıklaştırma projesi, Sivas'ta han ve konak restorasyon projeleri, Adana'da tarihi konağın restorasyon projesi, Selçuklu'da çeşmelerin projelendirilmesi, Tokat'ta kentsel tasarım ve sokak sağıklaştırma projesi, Vize'de çevre düzenleme projesi, Nizip'te tarihi evin projelendirilmesi, Aydınlar'da tarihi mezarlığın haritalandırılması, Bitlis'te tarihi Bitlis Su İşletmesi binasının projelendirilmesi, Yalvaç'ta sokak sağıklaştırma projeleri, Konya Ereğli'de kentsel ve III. derece arkeolojik sit alanı koruma amaçlı imar planı yapımı.

Onaylanmış projelere sahip olan belediyelerin uygulamaları gerçekleştirmek için, İl Özel İdare'lerden kaynak elde etmesi kolaylaşıyor.

ÇEKÜL de Gönüllülük

2010 Yılında Gönüllülük

2009 yılında başlayan Gönüllü Buluşmaları 2010 yılının Haziran ayına kadar sürdü. Her ayın 7'sinde düzenlenen buluşmalarda, alanında uzman konuklar birikimlerini ÇEKÜL gönüllüleriyle paylaştılar. Necdet Sakaoğlu "Bu Mülkün Sultanları", Mine Küçük "Gündelik Yaşamımızda Arkeoloji", Handan Dedehayır "Kadın ve Mekân", Sinan Polvan Fas gezisi üzerinden "Bir Kente Mimari Açından Bakmak", Seda Bildik "Yeşil Bir Mimari Mümkün mü?" başlıklı sohbetler gerçekleştirdiler. 5 Aralık Dünya Gönüllüler Günü nedeniyle, geleneği bozmayarak yine ayın 7'sinde düzenlenen Gönüllü Buluşmasında ise yeni ÇEKÜL gönüllüleriyle 'gönüllülük' kavramını ve ÇEKÜL gönüllüsü olma durumu tartışıldı. Bu buluşmada, gönüllülerle paylaşımlara bir de onların gözünden bakma olanağı bulundu ve bu paylaşım yeni vizyonlar oluşturmak konusunda atılacak adımlara ışık tuttu.

Birlikte 20 Yıl Etkinliği

2010 yılının ÇEKÜL Vakfı'nın 20. kuruluş yılı olması nedeniyle, özel bir etkinlik tasarlanması konusunda 2009 yılı sonunda karar alındı. 2010'un Şubat ayında başlayan hazırlıklar, 20. yıl etkinliklerinin "Birlikte 20 Yıl" teması çerçevesinde insana vurgu yapılarak geliştirilmesi fikriyle ilerlemeye başladı. Yılsonuna kadar ÇEKÜL gönüllülerinin de katkılarıyla bir kitap hazırlanması, sanatçı dostların desteğiyle ÇEKÜL Evi'nde bir sergi düzenlenmesi ve bir yıl süreyle açık kalacak www.birlikte20yil.org sitesi üzerinden sanal sergiler ve etkinlik paylaşım alanı oluşturulmasına karar verildi. 28 Aralık 2010 akşamı sergi açılışı, kitap tanıtımı ve yeni yıl partisi Ekrem Tur Sokak'ta yapılan bir sokak şenliğiyle tüm Çeküllülerce gerçekleştirildi. 2011'in Şubat ayından itibaren ise ÇEKÜL temsilcilikleri aracılığıyla Anadolu kentlerinde bir dizi etkinlik yapılacak.

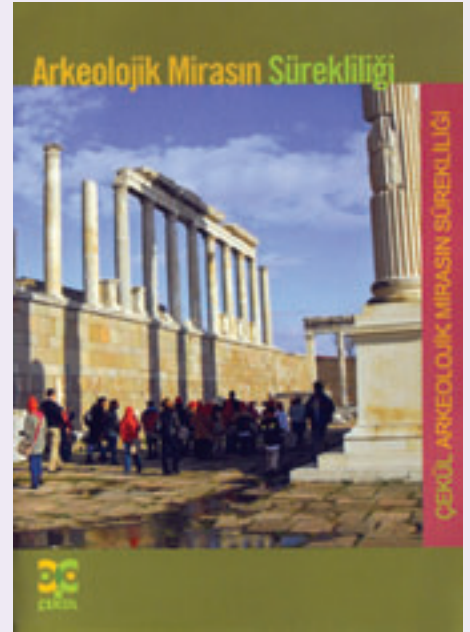
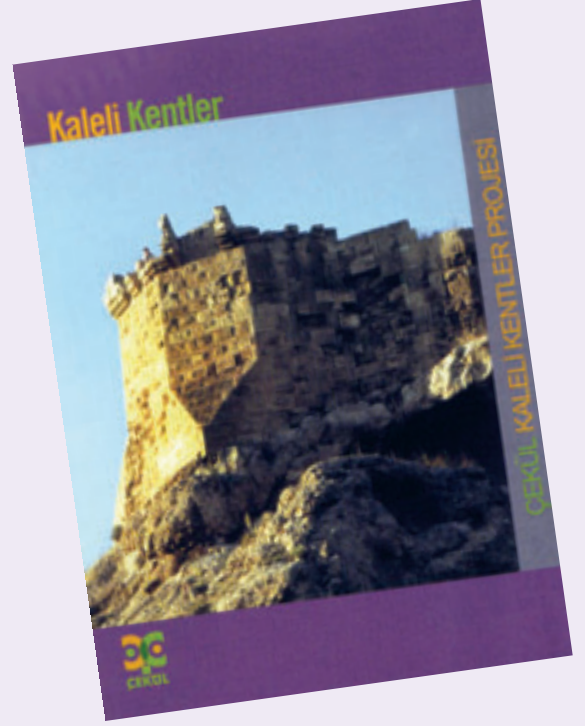

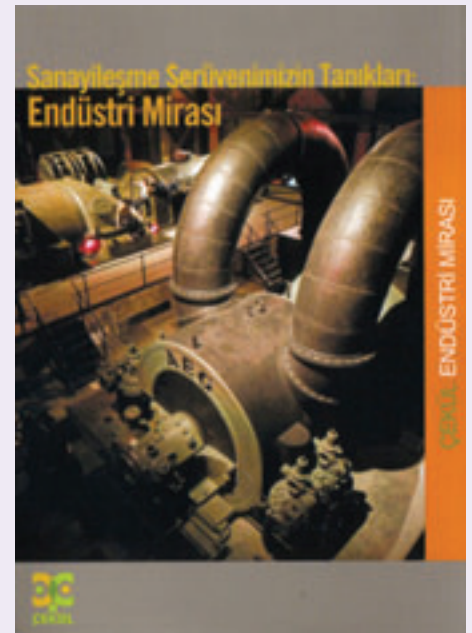
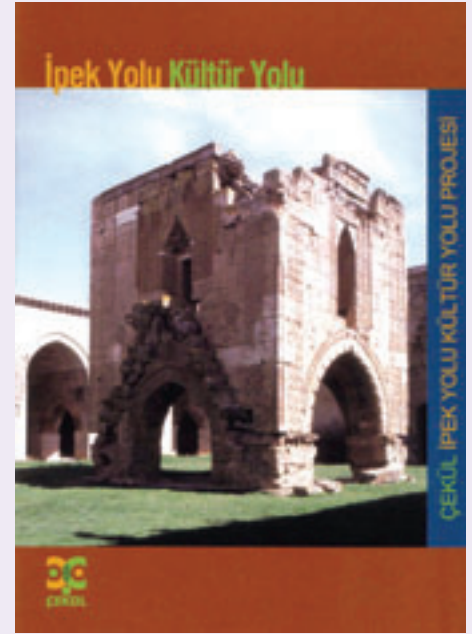
Tanıtım

Broşürler

2009 yılında hazırlanan 16 adet broşürün tamamının dağıtılarak 2010 yılının ilk aylarında tükendiği belirlendi; böylelikle bir yılda toplam 50 bin adet broşür dağıtılmış oldu. 2010 yılının Mart ayında tüm broşürler yeniden basılarak dağıtım

devam edildi. Yılsonuna gelindiğinde yapılan sayımda, yeni baskıların da dörtte üçünün dağıtılmış olduğu görüldü. Toplumun çeşitli kesimlerini ÇEKÜL Vakfı'nın çalışmaları hakkında bilgilendirmeyi hedefleyen broşürlerin amacına ulaştığı söylenebilir.

ÇEKÜL e-bülten

ÇEKÜL Vakfı'ndan haberlerin yer aldığı e-bülten, toplam altı liste üzerinden yaklaşık altı bin kişiye gönderiliyor. Yüksek Danışma Kurulu üyeleri, temsilcilerimiz, başışçılarımız, kurumsal destekçilerimiz gibi pek çok kişiye e-bülten aracılığı ile ulaşıyoruz. 2011 yılında yeni tasarlanacak olan web sitesiyle birlikte, e-bülten tasarımı da güncellenerek, daha fazla kişiye ulaşması sağlanacak.

Gönüllü Postası

Farklı ölçeklerdeki yerleşim birimlerinde, vakfa gönülden destek veren temsilci ve gönüllülerimiz, pek çok koruma ve yaşatma çalışması yürütüyor. Temsilci ve gönüllülerimizin örgütlenme ağındaki iletişimlerini güçlendirmek ve kentlerde yapılan çalışmaları paylaşmak için "Gönüllü Postası" isimli bir e-bülten hazırlıyoruz. Gönüllü Postası, "cekulorgutlenme" isimli mail grubu yoluyla, gönüllü ve temsilcilerimize ulaştırılıyor.

Sosyal Medyada ÇEKÜL

2010 yılında, daha fazla insana, özellikle gençlere ulaşmak için "Facebook" ve "Twitter" isimli sosyal paylaşım ağlarında yer almaya karar verdik. Daha etkili ve kısa haberler eşliğinde, kültürel mirasın korunması ve yaşatılmasına yönelik oluşturduğumuz gündem ve buna bağlı haberlerin dışında, konuyla ilgili kültür-sanat etkinlikleri, konferans, sempozyum duyuruları, kentlerin özgün kimliklerini fark ettirecek detaylar gibi daha geniş bir alanda tanıtım yapıyoruz. ÇEKÜL web sitesinden farklı olarak, sosyal paylaşım ağlarında yaptığımız haberler, sayfaları takip edenler tarafından paylaşılabilir. Web üzerindeki haber portalları, ÇEKÜL haberlerinden faydalanarak, gündem oluşturuyor.

Taşın, Ahşabın, Toprağın Ustaları Sile Kenti Atölyesi'nde Yetercek

ÇEKÜL Vakfı'nın başlattığı "Sile Kenti Atölyesi" kapsamında, Karya Sineği 175 yaşındaki taş ustası Mehmet Aksoy ile ahşap ustası Mustafa Aksoy'un bir araya gelmesiyle, Sile Kenti Atölyesi, geleneksel sanatları yaşatma ve koruma amacıyla, Sile Kenti Atölyesi'ni açtı. ÇEKÜL Vakfı tarafından düzenlenen atölye, geleneksel sanatları yaşatma ve koruma amacıyla, Sile Kenti Atölyesi'ni açtı. ÇEKÜL Vakfı tarafından düzenlenen atölye, geleneksel sanatları yaşatma ve koruma amacıyla, Sile Kenti Atölyesi'ni açtı.

Metin Sözen Eğitim ve Kültür Evi'nin Restorasyonu Bitmek Üzere

Değerli yer, değerli geçmiş... Restorasyon çalışmaları hızla ilerliyor. ÇEKÜL Vakfı'nın başlattığı "Sile Kenti Atölyesi" kapsamında, Karya Sineği 175 yaşındaki taş ustası Mehmet Aksoy ile ahşap ustası Mustafa Aksoy'un bir araya gelmesiyle, Sile Kenti Atölyesi, geleneksel sanatları yaşatma ve koruma amacıyla, Sile Kenti Atölyesi'ni açtı.

Geleneksel Anadolu Mimarisine Tutkun Bir ÇEKÜL'ü Metin Keskin

ÇEKÜL Vakfı'nın başlattığı "Sile Kenti Atölyesi" kapsamında, Karya Sineği 175 yaşındaki taş ustası Mehmet Aksoy ile ahşap ustası Mustafa Aksoy'un bir araya gelmesiyle, Sile Kenti Atölyesi, geleneksel sanatları yaşatma ve koruma amacıyla, Sile Kenti Atölyesi'ni açtı.

Akközü-İbradı: Havzasının Hedefleri Yenilendi

Akközü-İbradı Havzası'nda yapılan çalışmaların hedefleri yenilendi. ÇEKÜL Vakfı'nın başlattığı "Sile Kenti Atölyesi" kapsamında, Karya Sineği 175 yaşındaki taş ustası Mehmet Aksoy ile ahşap ustası Mustafa Aksoy'un bir araya gelmesiyle, Sile Kenti Atölyesi, geleneksel sanatları yaşatma ve koruma amacıyla, Sile Kenti Atölyesi'ni açtı.

ÇEKÜL GÖNÜLLÜ POSTASI

Muğla'da Sokak Resim Atölyesi

ÇEKÜL Muğla temsilcisi Metin Sözen, sokak resim atölyesi düzenledi. Sokak resim atölyesi, sokak resim atölyesi düzenledi. Sokak resim atölyesi, sokak resim atölyesi düzenledi.

ÇEKÜL Yayınları

2010 yılı ÇEKÜL Vakfı için yoğun bir yayın dönemi oldu. Uzun yıllara dayanan birikimin belgelenmesi ve geniş kesimlerle paylaşılması amacıyla, çeşitli etkinlik alanlarını kapsayan dergi ve kitap yayını yapıldı. ÇEKÜL Yayınları'nın önümüzdeki yıllarda da giderek çeşitlenerek sürmesi planlanıyor.

Koruma Bilincinin Gelişim Süreci

2010 yılında ÇEKÜL Vakfı yayınları arasında çıkan *Yerelden Ulusala Ulusaldan Evrensele: Koruma Bilincinin Gelişim Süreci* başlıklı kitap, Türkiye'de koruma tarihinin pek de değinilmeyen bir boyutuna dikkat çekiyor. 2000'li yıllardan sonra giderek ivme kazanan koruma hareketinin ardında yatan ve 70'li yıllardan başlayarak sessiz ve derinden bir mücadeleyi sürdüren sivil ve yerel girişimlerin izini sürüyor. Kurumsallaşma ve yasal düzenleme girişimlerine karşın yitip giden kentsel dokuları ve kültürel birikimi savunan sivil ve yerel girişimlerin peşine düşüyor. Sivil kuruluşların koruma bilincinin gelişim serüvenindeki ciddi katkılarına dikkat çekiliyor. 2000 yılında ÇEKÜL'ün önderliğinde kurulan Tarihi Kentler Birliği'nin koruma tarihimizdeki yerini perspektifte değerlendiriyor.

Kendini Koruyan Kentler dizisi: Gaziantep, Birgi, Sivas

Yirmi yıldır Anadolu'da kentleri "kent" yapan birikimin korunup yaşatılması için mücadele veren ÇEKÜL Vakfı, bugüne kadar önderlik ettiği çalışmaları belgelemek ve yayına dönüştürmek için "Kendini Koruyan Kentler" dizisini yayına hazırladı. Farklı coğrafyalarda, farklı ölçeklerde ve farklı

özelliklere sahip, ancak her biri başka bir tarih hazinesi olan kentlerde yapılanlar, özgün birer vaka çalışması olarak okuyucusuyla buluşuyor. Tarihi kentlerde koruma çalışmalarının planlanması ve yürütülmesi ile ilgili zengin dersler sunan her örnek olayda, değişmeyen temel ilkeler öne çıkıyor: Her kesimden gönüllü insanların katkısıyla gerçekleşen "birliktelik", kentteki doku bütünlüğünün gözetilmesi, havza ölçeğinde koruma ilkesi, geleneksel yaşam kültürü, halkın sürece dahil edilmesi, uzmanlıkların ve kaynakların eşgüdümü, yeni kuşakların eğitilmesi, yapılanların görsel ve yazılı tanıtım malzemelerine dönüştürülmesi bu temel ilkeleri oluşturuyor. 2010 yılında Gaziantep, Birgi ve Sivas kentlerinde gerçekleştirilen koruma çalışmalarının yer aldığı "Kendini Koruyan Kentler" dizisi, önümüzdeki yıllarda yeni kentlerle devam edecek.

Ağaçların Dilinden

1992 yılından bu yana sürdürülen ağaçlandırma çalışmaları, geniş yurttaş kitleleri tarafından gönülden desteklenip benimsendi, Türkiye'nin en katılımcı ve en sürekli bilinçlendirme çalışması oldu.

Orman Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ünal Akkemik'in hazırladığı *Ağaçların Dilinden* kitabı, öykü tadındaki akıcı dili ve özenli fotoğrafları ile başta genç kuşaklar olmak üzere, her kesimden okuyucuya, bilgiye dayalı bilinçli bir ağaç sevgisi kazandırmayı amaçlıyor. 2007 yılından bu yana ÇEKÜL 7 Ağaç Ormanlarına destek veren Aras Kargo'nun katkılarıyla yayınlanan kitaptaki ağaç öykülerinden yükselen çağrı, akıllara ve yüreklerle ulaşırsa, bu kitap hedefine ulaşmış olacak.

Birlikte 20 Yıl

Yirmi yıl önce, kültürel zenginliğimizin doğa ile birlikte korunması ve yaşatılması için 25 gönüllü ile yola çıkan ÇEKÜL Vakfı, yirmi yılda çoğaldı, örgütlenme ağını büyüttü ve yaygınlaştı. ÇEKÜL'ün yirmi yılı, köylerde,

kasabalarda, kentlerde, doğayı ve kültürü kâra feda eden bir dünya düzeninde, ülkelerinin geleceğini dert edinenlerin; bir örgütlenmenin çatısı altında kenetlenerek, bin bir olanaksızlığa ve engele karşın "Birlikte 20 Yıl" yürüttükleri bir direncin öyküsü. *Birlikte 20 Yıl* kitabı toplumsal konuları, yaşları, meslekleri, uzmanlıkları her ne olursa olsun, kendilerini sadece "ÇEKÜL gönüllüsü" olarak tanımlamakla yetinenlerin öyküsü.

TKB Özendirme Projeleri 2009 Kataloğu

2009 yılı Tarihi Kentler Birliği Özendirme Yarışmasına katılan 32 belediyenin, proje ve uygulama alanında yaptığı 48 çalışmayı bir araya getiren kitap, ÇEKÜL Vakfı tarafından yayına hazırlandı ve Ekim 2010'da Tarihi Kentler Birliği Yayınları arasında yayımlandı. TKB Kayseri Buluşması ve 10. yıl etkinlikleri kapsamında düzenlenen törende dağıtılan ödülleri kazanan koruma-yaşatma proje ve uygulamaları, 143 sayfadan oluşan sergi katalogunda toplandı. Katalog; 'Metin Sözen Koruma Büyük Ödülü'nü kazanan Kütahya Belediyesi başta olmak üzere 'Süreklilik', 'Proje', 'Uygulama' ve 'Danışma Kurulu Özel Ödülü' kategorilerinde ödüle uygun görülen 15 belediye ile teşekkür belgesiyle değerlendirilen 17 belediyenin eserlerine de yer veriyor.

Küçük Menderes Araştırmaları: Makaleler

7 Bölge 7 Kent projesi kentlerinden Birgi'de, 2003 yılında açılan ÇEKÜL Çevre ve Kültür Evi, bugün Küçük Menderes Araştırmaları Merkezi'ne ev sahipliği yapıyor. Merkezin ilk dönem çalışmaları, ÇEKÜL gönüllüsü, Celal Bayar Üniversitesi'nden

Serdar Vardar tarafından, ÇEKÜL Küçük Menderes Havzası Koordinatörü Emin Başaranbilek'in editörlüğünde yayıma hazırlandı. 2010 yılının son günlerinde ÇEKÜL Vakfı yayınları arasında yerini alan *Küçük Menderes Araştırmaları: Makaleler* kitabında, Emin Başaranbilek ve

Serdar Vardar'ın yanı sıra, Hakan Arslan, Ergün Sarıöz, Gökhan Yıldız, İbrahim Uysal ve Serap Tabak'ın vadinin jeomorfolojisi, deprem, eko-turizm alan incelemesi, Birgi'deki sosyal ve kültürel hayat, havzanın coğrafi perspektifi gibi konulardan oluşan makaleler bulunuyor. Kitabın basımını havza çalışmalarını destekleyen Ödemiş Ticaret Borsası üstlendi.

Kilittaş

Türkiye'nin ilk kültürel miras eğitimi dergisi olan *Kilittaş*'nın yeni sayısı Aralık ayının son günlerinde yayımlandı. Dergide Kerem Kabadayı, Ahmet Yeşiltepe, Seren Yüce ile yapılmış özel fotoğraf çekimleri ve

röportajlar; Tan Oral, Serhan Yenilmez ve Sadi Güran'ın çocuk-doğa konulu çizimleri yer alıyor. Derginin dosya konusu ise ETİ ÇEKÜL Kültür Elçileri İstanbul Buluşmaları 2010'un teması olan 'sokak oyunları'. Oyun konusu, çocukların psikolojik gelişimine etkisinden antik kentlerdeki serüvenine geniş bir perspektifte ele alınıyor. Necdet Sakaoğlu'nun "Sokakta kaybedilen kültür", Doç. Dr. Kemal İnal'ın "Sokak çocuklarından teknoveletlere" başlıklı makalelerinin yanı sıra Gündüz Vassaf, Şebnem İşigüzel gibi isimler de çocukken sevdikleri sokak oyunlarını Kilittaş için yeniden hatırlıyorlar. *Kilittaş*'nda ayrıca ÇEKÜL'ün eğitim programları ile Eğitimde İyi Örnekler Konferansı hakkında yazı ve röportajlar bulunuyor.

Osmanlı Çarşıları Atlası

Günümüzün AVM furçasına rağmen hayatiyetini sürdüren geleneksel Osmanlı çarşılarından 26 tanesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından ÇEKÜL Vakfı'nın desteğiyle hazırlanan, Atlas Dergisi'nce basılarak dağıtımı yapılan *Osmanlı Çarşıları Atlası*'nda toplandı. Atlas ile birlikte dağıtılan

"Osmanlı Çarşıları Haritası" ise batıda Saraybosna'dan doğuda Tebriz ve Bağdat'a, güneyde Kudüs ve İskenderiye'ye kadar Osmanlı sınırları içinde kalan kervan yollarını ve Osmanlı çarşılarını saptıyor. İki yayın

da ÇEKÜL gönüllüsü araştırmacı-fotoğrafçı-arkeolog Görkem Kızılkayak tarafından hazırlandı ve Bursa Büyükşehir Belediyesi ve ÇEKÜL Vakfı işbirliği ile 2-4 Temmuz 2010 tarihleri arasında Bursa'da düzenlenen "Osmanlı Coğrafyasında Çarşı Kültürü Uluslararası Sempozyumu"na katılan konuklara dağıtıldı.

Geçmişen Geleceğe Yerel Kimlik

ÇEKÜL Vakfı'nın Tarihi Kentler Birliği adına yayımladığı *Geçmişten Geleceğe Yerel Kimlik* dergisinin 19.-24. sayıları, 2009 Kasım ile 2010 Aralık ayları arasındaki dönemde yayımlandı. Üç ayda bir yayınlanan dergi, TKB üyesi belediyelerin yanı sıra valilikler, bakanlıklar,

belediyelerin korumadan sorumlu birimleri, koruma kurulları, üniversitelerin mimarlık fakülteleri ve kütüphanelerine, toplam 3000 adet olarak ücretsiz dağıtılıyor. TKB seminer ve buluşmalarını belgelenen yanı sıra, yerel yönetimlerin koruma etkinliklerinin, iyi uygulama örneklerinin ve korumanın temel meseleleri üzerine uzman görüşlerinin yer aldığı bir platform niteliği taşıyor.

Anadolu Araştırmaları

ÇEKÜL Anadolu
Araştırmaları

İstanbul'da tarihi boyunca kültür ve bilim alanında önemli bir merkez olan Beyoğlu bölgesi son yıllarda, Türkiye'nin en önemli akademik araştırma adacıklarından biri haline geliyor. Eşzamanlı olarak Türkiye'de tarih yazımı ve kültürel mirasın korunması çalışmalarında yeni açılımlar gözlemleniyor. Bu süreçte ÇEKÜL Vakfı'nın Anadolu'da kültürel ve doğal mirası koruma

hareketlerinin belleği niteliğindeki arşiv ve kütüphanesi, 2010 yılında ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları başlığı altında yeni bir boyut kazanma aşamasına geldi. Bu gelişmenin amacı, üretilen akademik bilgi birikiminin toplumla paylaşılması ve toplumsal katılımın sağlanması için öncü rol üstlenmek; toplumun her kesimine seslenebilen, teknolojik olanakları da kullanarak

bilgi birikiminin "ticarileşmenin" tekelinden kurtulduğu, sivil ve kalıcı bir kurum yaratmak olarak özetlenebilir.

ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları, vakfın kamu, yerel, sivil ve özel kesimleri bir araya getirme geleneğine sahip çıkarak, ülkenin araştırma ortamında özellikle yerel ve sivil değerlerin de var olması ve gelişmesi için çaba sarf etmeyi kendine hedef seçmektedir.

Kültürel mirasın, özelleşmiş uzmanların ilgi alanlarının ötesinde, toplum yaşamının ve gündeminin ayrılmaz bir parçası olması için çalışır; sivil toplum ile akademik dünya arasında iletişim kurmaya odaklanır. Bilgi birikimini toplumla paylaşırken, gönüllülük ruhundan ve akademisyen titizliğinden ödün vermeden, her koşulda şeffaf, objektif değerlendirmeye açık, ayrımcılığa karşı, ekonomik bağımsızlığa ve politik tarafsızlığa sahip olma kararlılığını koruyor.

Sinan'a Saygı

Sinan'a Saygı'ya Vakıflardan Ödül

ÇEKÜL Vakfı Sinan'a Saygı Projesi, Vakıflar Haftası kapsamında düzenlenen '2010 Vakıf Medeniyeti İstanbul Yarışması'nda ödüle layık görüldü. Ödül

töreni 3 Mayıs Pazartesi günü Vakıflar Haftası açılışında, TBMM tören salonunda yapıldı.

Sinan ve Çağı Sempozyumunda ÇEKÜL Bildirisi

Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Mimarlar Odası Kayseri Şubesi ve ÇEKÜL Vakfı tarafından, 8-11 Nisan 2010 tarihlerinde 'Sinan ve Çağı' (Sinan and his Age) başlıklı uluslararası bir sempozyum düzenlendi. ÇEKÜL araştırmacıları Ahmet Sezgin ve Levent Geçkalan "Akdeniz'de 'Spolia' Kullanımı ve Teşhiri: Sinan Dönemindeki Osmanlı Mimarisi ve Geç İtalyan Rönesans'ı Metinleri" adlı bildiri özetini sundular.

Sinan Eserleri Envanter Fişleri

Sinan eserleri envanter fişleri düzenlenmeye devam edildi. Çağdaş Türk resim sanatında Sinan eserlerinin tematik yeri araştırılarak envanterlere işlendi.

Sinan Gezi Haritaları Kitaba Dönüşüyor

Sinan eserlerini "görünür kılmak" amacıyla hazırlanması planlanan "Sinan Gezi Haritası" için çalışmalara başlandı. Yayıneviyle yapılan görüşmeler olumlu sonuçlandı. "Sinan Gezi Haritası"nın, bilgi ve açıklamalarla araştırmacılara yol haritası çizen bir kitap formatında hazırlanması planlanıyor.

İz Tv'de "Yeditepe Sinan" Belgeseli

ÇEKÜL Vakfı'nın danışmanlığında çekilen Yeditepe'de Sinan belgeseli, Ağustos ayında İz TV'de yayınlandı. 45 dakikalık belgeselde İstanbul'un dört bir yanındaki her biri onlarca yıl sonra bile görenleri hayran bırakan Sinan eserleri konu alınıyor. Ayrıca Sinan'ın hayatını ve mesleğine olan tutkusunu anlatan, yönetmen Cengiz Özdemir tarafından çekilen Mimari ve Aşk belgeseli ile Çağan Irmak tarafından çekilen ve Süleymaniye Camisi'nin gerilimli yapım sürecini konu alan Koca Sinan filmlerinin hazırlık ve araştırma aşamasına ÇEKÜL Vakfı tarafından destek verildi, Bilgi Belge Merkezi'ndeki Sinan Kitaplığı yararlanmaya açıldı.

ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları Seminerleri

ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları düzenlediği seminer programları ile akademik kariyer dışında farklı alanlarda çalışan kişilerin henüz yayımlanmamış yüksek lisans ve doktora tezlerinin toplu paylaşılmasını amaçlıyor. 2010 yılında, kültürel mirasın korunması alanındaki lisansüstü çalışmaları, belli konu başlıkları altında bir araya getirdiği seminerlerin ilk ikisi Ekim - Kasım aylarında gerçekleştirildi.

Avlulu Ticaret Yapılarının Korunması

Avlulu yapı, zaman, işlev ve üslup açısından birbirinden çok farklı yapı tipini bir araya getiriyor. Hanlar, kervansaraylar, medreseler, kışlalar, modern cezaevleri, alışveriş merkezlerini bu tanımlama içinde değerlendirmek mümkün. Yapıların avlularının nasıl değerlendirileceği, kent yaşamı ile nasıl ilişkilendirileceği, bunlara nasıl yaklaşılacağı, avlulu yapının korunma sürecinde ortaya çıkan en önemli sorulardan biri. "Avlulu Ticaret Yapılarının Korunması" konulu seminer dizisinin ilki, 12 Ekim günü yapılan Gülhan Benli'nin "İstanbul Tarihi Yarımada Bulunan Han Yapıları ve Avlulu Hanların Koruma ve Kullanma Sorunları" adlı sunumu ile başladı. 2. ve 3. seminerler ise 19 Ekim günü, iki oturum halinde gerçekleştirildi. Ahmet Mutlu, "Kantarcılar'da Kuveloğlu (Yeni) Han Restorasyon Projesi", Sena Özeren ise "Mimaride Kullanılan Sanatın Tasarımda Oluşturduğu Bellek ve İMÇ Örneği" isimli sunumlarını gerçekleştirdiler.

Ulaşım ve Kent Mimarisi

20. yüzyıl boyunca tarihi kentlerin tekrar şekillenmesinde en önemli etkenlerden biri modern ulaşım ya da daha dar bir tanımlama ile otomobil oldu. Araç yolları, köprüler, tüneller, kavşaklar üzerinden akan trafik ve metro ile yeraltına da inen toplu taşıma, şehir dokusunu şekillendirirken mimari mirasının geleceğini de belirliyor. Doğrudan yıkımların, kentsel dokunun değişiminin, trafik arterlerin ayırdığı bölgelerdeki sosyal ayrışmaların iç içe geçtiği kompleks bir dönüşüm söz konusu. "Ulaşım, Kent ve Mimari Miras" başlıklı seminerler

iki farklı bakış açısını ve farklı bölgelerden örneklemeleri bir araya getirmeyi amaçladı. İlk seminerin konuşmacısı Vecdi Akdağ, 2 Kasım günü "Modern İmar Uygulamalarının Tarihi Kentsel Doku Üzerindeki Olumsuz Etkileri: Meclis-i Mebusan Caddesi Aksı" başlığı ile sunumunu gerçekleştirdi. "İstanbul Kent Merkezinde Ticaret Gelişimi, Etkenleri ve Ulaşım Odaklı Mekânsal Kurgusu: Fatih, Beyoğlu, Şişli, Beşiktaş Örnekleri" başlıklı ikinci seminer ise Ahmet Turan Sepetçi tarafından 9 Kasım günü sunuldu.

Üniversiteler Arası İşbirliği

2010 yılının son aylarında Syracuse Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi ve ÇEKÜL Vakfı'nın ortaklaşa düzenlediği bir çalışmayla, iki üniversitenin karşılıklı öğrenci değişim programı dahilinde, öğrencilere kent mimarlık mirası ve tarihi derslerine başlandı.

ÇEKÜL Bilgi Belge Merkezi

ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları bünyesinde yer alan Bilgi Belge Merkezi, Türkiye'nin doğa, tarih, mimarlık ve kültür alanında uzmanlaşmış bir arşiv, kütüphane, araştırma, eğitim ve yayın birimidir. Arşivcilik, kütüphanecilik ve bibliyografik danışma hizmetleri ile çevre ve kültür alanında yapılacak çalışmalarda Türkiye'nin önde gelen başvuru merkezlerindedir.

ÇEKÜL Kütüphanesi ve Arşivi, uzmanlaştığı alanlarda kitap, süreli yayın, akademik tez çalışması, harita, rölöve, plan, fotoğraf, CD, yerel gazete, afiş/broşürden oluşan zengin bir koleksiyona sahiptir. 2007 yılında oluşturulan ve Mimar Sinan ile ilgili ulusal ve uluslararası tüm kaynak eserleri bir araya getiren Sinan'a Saygı Kitaplığı ile Prof. Dr. Metin Sözen'in ÇEKÜL Kütüphanesi'ne armağan ettiği ve 50 yıllık çalışma yaşamı boyunca biriktirdiği yayınlar ve ürettiği (fotoğraf-belgesel-doküman) malzemelerden oluşan Prof. Dr. Metin Sözen Kişisel Arşivi de ÇEKÜL Bilgi Belge Merkezi'nin koleksiyonları arasında yer almaktadır.

Temelleri 1996 yıllarında atılan ÇEKÜL Kütüphanesi 2010 yılında da zenginleşerek gelişmeye devam etti. ÇEKÜL'ün işbirliği yaptığı kentlerden gelen, bağışlanan ve satın alınan kitapların, makalelerin, kartografik ve elektronik belgelerin, gazete kupürlerinin, raporların ve fotoğrafların kayıtları yapıldı. Bizzat ya da internet aracılığıyla merkeze ulaşan araştırmacılara fotokopi ve mail yoluyla

yardımcı olundu. Ayrıca ÇEKÜL Yayınları ile ilgili talepler de merkez tarafından karşılandı.

23 Temmuz 2010 tarihinde ÇEKÜL Binası'nın çatısında meydana gelen yangında, kütüphanedeki görsel malzemelerin bulunduğu bölüm ve Metin Sözen Arşivi'nin bir kısmı yangından, bir kısmı da itfaiyenin sığıdığı sudan zarar gördü. Yangın sonrası yapılan tespitin ardından kullanılmayacak durumda olanlar ayrıldıktan sonra, kalanlar temizlenerek yenilendi ve yeniden tasnif edildi. Zarar gören görsel malzemelerin bir bölümü de yeniden düzenlendi.

Kütüphane mekânındaki yer sorunu, hızla artan yayın ve diğer malzemeler sonucunda giderek daha fazla hissedilir oldu. Bu nedenle popüler ve erişimi kolay olan süreli yayınlar ile güncelliğini yitirmiş bazı basılı materyaller, dijitallerine ulaşıldıktan sonra "Hakkâri Anadolu Lisesi"ne bağışlandı. Fazla nüsha yayınlar ve eski tarihli muhasebe dosyaları da büyük depoya gönderildi. Yer sıkıntısına alternatif bir çözüm olarak, server üzerinde yıl bazlı kent dosyaları açıldı ve arşivin bir kolu dijitalleştirilerek çözüm oluşturuldu.

Gelişen ve değişen kütüphane anlayışı doğrultusunda, üretilen projelerden, raporlardan, dergilerden başlanarak tüm kütüphaneyi dijitalleştirmek 2011 yılında ilk hedef olarak

belirlendi. İkinci aşamada, Vakıf içindeki elektronik erişimin, çevrimiçi ortama taşınarak açılması hedeflendi. Öte yandan afiş, fotoğraf ve diğer görsel malzemelerin aşınarak yok olmasını engellemek için, var olan nüshaların taranarak elektronik ortamda saklanması ve erişiminin elektronik ortama taşınması çalışmasına başlandı. Kent dosyalarına ayrılan mekânın genişletilerek kentlerin daha fazla ön plana çıkarılması ve dosyalarının daha ayrıntılı tutulması da hedeflerden bir başkası olarak saptandı.

ÇEKÜL Akademi

Kültürel ve Kentsel
Koruma Eğitim
Programları

Yeni

ÇEKÜL Akademi, kültür yönetimi ve koruma alanında doğrudan görev yapan ya da dolaylı olarak bu alanla ilintili olan, toplumun her kesiminden kişi ve kurumların, "Kültürel ve Kentsel Koruma" alanındaki eğitim ve gelişim ihtiyaçlarına cevap vermek üzere kuruldu. ÇEKÜL Vakfı'nın 20. yıllık deneyim ve bilgi birikimine dayanarak yapılandırılan ÇEKÜL Akademi eğitimleri, pilot dönem uygulamalarıyla 2009 Aralık ayında faaliyete geçti.

çekül
akademi

Tarihi Kentler Birliği üyesi yerel yönetimlerin korumadan sorumlu kadrolarını hedef alan pilot dönem eğitimleri öncesinde, ülke çapında 13 kentte görüşmeye dayalı eğitim ihtiyaç analizi yapıldı. Sonuçların değerlendirilmesinin ardından; kültürel koruma, kentsel koruma, mimarlık, geleneksel yaşam kültürü, hukuk, arkeoloji ve sosyal bilimler alanlarında biz dizi eğitim programı oluşturuldu. 2010 yılı Ocak-Haziran döneminde uygulanan eğitim programları şu başlıklar altında toplandı:

Yapı Özelliklerine Göre Müdahale Teknikleri ve Bakım ve Onarım Esasları
Koruma Projelerinde "Bilgisayarlı 3D Modelleme"
Kentsel Mirasın Korunması ve Kültür Turizmi
Tarihsel ve Kültürel Proje ve Uygulamalarında Şlevlendirme
Korunan Alanlarda Yapılaşma İlkeleri
Kültürel Koruma Alanında Proje Yönetimi
Restorasyon İlkeleri, Bakım ve Onarım Esasları
Kentsel Koruma ve Kentsel Gelişim Stratejileri
Kültürel Koruma ve Alan Yönetimi
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması ve Sürdürülebilirlik

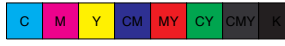
Pilot dönemde yapılan 10 eğitime yaklaşık 60 belediyeden toplam 160 kişi katıldı; eğitim başına ortalama katılımcı sayısı, uluslararası standartlara

göre ideal rakam olan 16 kişi olarak gerçekleşti. Katılımcıların ağırlıklı olarak mimarlar (%29), şehir plancıları (%13), arkeologlar (%11) ve sanat tarihçilerden (%10) oluştuğu belirlendi.

Belediyelerden en çok katılımcı gönderen birimlerin sırasıyla; Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve "ehircilik Müdürlüğü, Koruma Uygulama ve Denetleme Bürosu (KUDEB), Tarihi Çevre Koruma Müdürlüğü ve Proje "ube Müdürlüğü olduğu da saptandı.

Eğitime katılanların çoğunlukla Marmara (%28), Ç Anadolı (%23) ve Ege (%11,5) Bölgeleri belediyelerinden oldukları tespit edildi. 60 belediyenin 38'inin ilçe, 22'sinin ise il belediyesi olduğu, 22 il belediyesinden 11'inin de büyükşehir belediyesi olduğu görüldü. Katılımcıların en çok "Yapı Özelliklerine Göre Müdahale Teknikleri ve Bakım ve Onarım Esasları" ile "Tarihsel ve Kültürel Proje ve Uygulamalarda Şlevlendirme" eğitimlerini tercih ettiler.

Program sonrası yapılan değerlendirmede, eğitimlerin katılımcıların kültürel ve kentsel koruma konularına bakışlarını değiştirerek zenginleştirdiği, ayrıca ülkenin farklı bölgelerinde benzer alanlarda çalışan kadrolar arasında güçlü bir paylaşım ağının oluşmasına neden olduğu tespit edildi.

Eğitim uygulamalarının ardından doldurulan değerlendirme formlarına ek olarak, uygulamalardan 2 ay sonra rasgele bir örnekleme yapılan telefonla sorgulama sonucunda; eğitimlerle ilgili yüksek memnuniyetin yanı sıra daha önce eğitime katılanların gelecekteki programlara da katılma istekliliğinin yüksek oluşu ve katılımcıların eğitimlerde edindikleri bilgi ve becerileri iş ortamlarına aktardıklarına ilişkin ifadeleri, eğitimlerin büyük oranda hedefe ulaştığını gösteriyor.

İstanbul Boğaziçi'nde, Avrupa yakasının en eski yalısı olan "erifler Yalısı'nda, yeniden düzenlenerek eğitim mekânı haline getirilen Kayıkhané binasında, birebir uygulamanın içinden gelen uzmanlar tarafından yürütüldü. Aynı zamanda alanlarında çok deneyimli konuk konuşmacıların katkılarıyla renklenen, vaka analizleri, dünyadan ve Türkiye'den iyi örnekler ve uygulama çalışmaları ile desteklenen, alan ziyaretleri ile bilgilerin pekiştirildiği eğitim programları 2011 yılında da çeşitli başlık ve içeriklerde, hedef kitlelerini de genişleterek devam edecek. Saptanan yeni ihtiyaç alanlarıyla birlikte, 2011 yılı eğitim programları 14'e yükselecek.

Geçen dönemde ana katılımcıları Tarihi Kentler Birliği üyelerinden oluşan eğitimlerin hedef kitlesinin 2011 yılında genişletilmesi, diğer belediyeler birlikleri

üyelerini, kent konseyleri, kent gönüllüleri, il özel idareleri, kalkınma ajanslarını, üniversitelerin yetişkin eğitim merkezlerini de içine alacak şekilde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. 2011 yılında açılması beklenen Gaziantep'teki Prof. Dr. Metin Sözen Eğitim ve Kültür Merkezi'ne taşınabilecek eğitimlerle Yukarı Mezopotamya Bölgesi ve Fırat Havzasına da hizmet götürülmesi planlanmaktadır.

Ekim ayında ÇEKÜL Akademi, ENCATC (European Network of Cultural Administration Training

Centres/Avrupa Kültür Eğitimi Merkezleri Ağı)'ye "tam üye" olarak katıldı. Avrupa ve çevresinde kültür yönetimi ve kültür politikalarının gelişimini teşvik etmek amacıyla 1992 yılında kurulan ENCATC'nin, 36 ülkeden 133 kültür eğitimi kurumu üyesi bulunuyor. UNESCO, Avrupa Konseyi, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Kültür Vakfı ile proje ortaklıkları bulunuyor. Böylece ÇEKÜL Akademi, Avrupa'da kültürel miras ve kültür yönetimi eğitimi alanındaki gelişmeleri çok yakından izleyebilecek.

Kosova'da Bölgesel Kültürel Miras Mesleki Eğitim Altyapı Hizmetlerinin Kurulumu

Kosova Kültür, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Prizren Belediyesi ve Avrupa Komisyonu İrtibat Bürosu tarafından yönetilen, AB Phare tarafından finanse edilen "Kosova'da Bölgesel Kültürel Miras Eğitim Altyapı Hizmetlerinin Kurulumu" Projesi için, Almanya'dan PEM Danışmanlığın liderliğinde açılan Konsorsiyumda, ÇEKÜL Vakfı'nı yanı sıra İrlanda'dan GDSI Limited ile Şveç'ten Cultural Heritage without Borders'ın Kosova "ubesi de yer alıyor.

'Mesleki Yeterlilik ve Eğitim' başlığı altında yer alan proje kapsamında, Kosova'da kültürel mirasın sürdürülebilirliği için koruma ve uygulama çalışmalarında teknik altyapının kurulması, teknik

eleman yetiştirilmesi, kültürel mirasın yönetimi ve korunması konusunda uzmanlık alanların yaratılması ve bölgesel olarak gelişim sağlanması hedefleniyor.

2010-2012 yılları arasında gerçekleştirilecek olan projede ÇEKÜL Vakfı adına ÇEKÜL Akademi; Kosova'da kültürel miras konusunda bölgesel bir eğitim merkezinin kurulması, eğitim programlarının oluşturulması, eğitimcilerinin eğitilmesi ve Kosova'da kültür alanında çalışan kadrolara, ÇEKÜL Akademi uzman eğitimcileri tarafından mesleki yeterlilik kazandıracak eğitimlerin verilmesi konularında katkıda bulunacak.

Etkinlikler

ÇEKÜL Vakfı 20. Yılı'nı Coşkuyla Kutladı

ÇEKÜL kuruluşunun 20. yılını 28 Aralık 2010 akşamı; 27 sanatçının katılımıyla düzenlediği "Birlikte 20 Yıl" sergisi, "Birlikte 20 Yıl" kitabı ve sokak etkinlikleriyle kutladı. 28 Aralık 2010 Salı günü Beyoğlu Ekrem Tur Sokak'taki ÇEKÜL Evi'nde yapılan etkinliklere çok sayıda ÇEKÜL dostu katıldı. Prof. Dr. Metin Sözen 20 yılı şöyle özetledi: "ÇEKÜL olarak 20 yılda ne yaptık dersenez; dostlarımızın

sayısını arttırdık. Onlar başardı, biz karınca kararınca onlara destek verdik. ÇEKÜL dosyalarında yer alan tüm çalışmalar aslında ÇEKÜL tarafından değil, ÇEKÜL ile birlikte çalışan yürüyen ve 20 yılda bugünkü büyüklüğe ve yaygınlığa ulaşan örgütlenme ağındaki dostlar tarafından yapıldı. Sayıları sürekli artan ÇEKÜL dostlarının başarılarıyla gurur duyuyoruz."

Çel Sanat Kulübü'nden Kültürel Mirasa Katk Ödülü

ÇEKÜL Vakfı Mersin temsilcisi Semih Vural'ın kurucuları arasında yer aldığı Çel Sanat Kulübü kurulduğu 1989 yılından bu yana pek çok bilim ve sanat buluşmasına ev sahipliği yaptı. 2003 yılından bu yana da Arkeoloji Günleri etkinlikleri kapsamında, "Kültürel Mirasa Katk Ödülü" veriyor. 2009 yılı Ekim ayı başında yapılan 14. Arkeoloji Günleri'nde, bu anlamı ödül bu kez ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen'e sunuldu.

ÇEKÜL Gençlik Birimi'nin Yenice Ormanları'na Doğa Yürüyüşü

ÇEKÜL Vakfı Gençlik Birimi Ekim 2010'da, Türkiye'nin önemli habitatlarından Yenice Ormanları'na bir doğa yürüyüşü düzenledi. On altı tünel ve Filyos çayını geçerek ulaşılan Yenice Ormanları, otuzdan fazla ağaç türü, otsu bitkileri, şifalı bitkileri ve hayvan türleri ile Avrupa ormanlarının acil korunması gereken ve dokuzu Türkiye'de bulunan 100 sıcak noktadan biri. Karabük Valiliği tarafından oluşturulan yürüyüş parkurunda yapılan yürüyüşün ardından Safranbolu'da Hıdırlık Tepesi, Bulak Mağarası, Kent Tarihi Müzesi, Cinci Han ve Arasta Çarşısı gezildi.

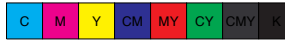
ÇEKÜL Gençlik Pul Tasarım Yarışması : Birlikte 20 Yıl

Nisan ayında ÇEKÜL Gençlik Birimi, ÇEKÜL Vakfı'nın 20. kuruluş yıldönümü nedeniyle, Birlikte 20 Yıl teması ile düzenlenen etkinlikler çerçevesinde, "İnsanla, doğayla, kültürle birlikte 20 yıl" konulu Pul ve Ekslibris Tasarım Yarışması düzenlediğini ilan etti. Ekim ayında sonuçlanan Yarışma sonunda Işıl Kaya, Aydın Meltem ve Taylan Kılıç'ın tasarımları ÇEKÜL Yönetim Kurulu tarafından seçildi.

ÇEKÜL Gençlik Belgesel Film Günleri

Farkında olmadığımız kültür değerlerimizi tanımak, sahip çıkmak ve bu değerleri korumak ve yaşatmak amacıyla yola çıkan ÇEKÜL Gençlik Birimi, Belgesel Sinema Eseri Sahipleri Meslek Birliği ile yapılan işbirliği sonucunda, 2010 yılında ÇEKÜL Evi'nde, her ay bir belgesel film gösterisi düzenledi. Gösterimin ilk filmi 26 Ocak 2010 akşamı, Metin Avdaç'ın "Kara Altından Altın Mikrofonu" isimli belgesel filmi oldu. Katılımcılar gösterimin ardından, yönetmenle sohbet etme imkânı da buldu.

Vakıflar Haftasında Sinan'a Saygı Projesine Ödül

Vakıflar Haftası kapsamında düzenlenen '2010 Vakıf Medeniyeti İstanbul Yarışması'nda ÇEKÜL Vakfı Sinan'a Saygı Projesi ödüle layık görüldü. Ödül töreni 3 Mayıs günü Vakıflar Haftası açılışında, TBMM tören salonunda yapıldı. ÇEKÜL Vakfı adına "Sinan'a Saygı" projesinin ödülünü Prof. Dr. Metin Sözen, Gaziantep Milletvekili Fatma "ahin'den aldı.

7 Ağaç için Ritim

Karaköy'deki tarihi Sümerbank binası, 29 Mayıs Cumartesi akşamı anlamlı bir etkinliğe sahne oldu. ÇEKÜL Vakfı, Anadolu yakasının kültür mekânı Karga Bar, Taksim'in alternatif eğlence mekânı DADA sports&art cafe-bar ve Lush Hotel'in gönüllü işbirliğiyle gerçekleşen gecede, İstanbul Ritim Derneği ve Mısırlı Ahmet Galata Ritimhanesi'nden 40 darbuka ustası, "7 Ağaç için Ritim" tuttu. Elde edilen gelir, İzmir Seferihisar'daki ağaçlandırma çalışmasına aktarıldı.

ÇEKÜL Yayınları Boğaziçi Kitap Fuarında

17-22 Aralık 2010'da İstanbul Kongre Merkezi'nde ilki düzenlenen "Boğaziçi Kitap Fuarı"nda bir ÇEKÜL standı kuruldu ve ÇEKÜL yayınları ile fuara katılım sağlandı. Fuarda yayınlarımızın tanıtımı ve satışı yapıldı.

ÇEKÜL'ün 20. Yılı Birgi'de Şiirlerle Kutlandı

Sivil mimari örneklerini ve eski kent dokusunu korumayı başaran Birgi ÇEKÜL gönüllüleri, Ekim ayında ÇEKÜL Vakfı'nın 20. yılını şiir dinletisi eşliğinde kutladı. Moderatörlüğünü emekli diplomat Ülkü Başsoy'un üstlendiği 'ÇEKÜL'ün 20.yılını şiirle kutluyoruz...' etkinliği Andaç Evi'nde gerçekleşti. ÇEKÜL Küçük Menderes Havzası Koordinatörü Emin Başarانبilek, 'Ülkemizde 20 yıldır hizmet veren ÇEKÜL Vakfı ancak şiirle kutlanır. Çünkü gönüllü emeğe, şiir yakışır,' diyerek konukları karşıladı. Dr. Mustafa Yuluğ'un şiir dinletisi, Kerim Gürses'in udu eşliğinde şarkılarından sonra konuk ozan Özkan Mert de şiirlerini okuyarak, 'Yeryüzü "arkıları" kitabını imzaladı. Ödemiş, Birgi, Ovakent, Konaklı Belediye Başkanları Bekir Keskin, M. Cumhuriyet, Ali Demir ve Mustafa Kantar ile Ödemiş Belediyesi eski başkanı Mehmet Eriş de etkinliği izleyenler arasındaydı.

Anadolu Kentleri Emitt Fuarında

Ekim ayında Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı EMITT, TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi'nde başladı. Anadolu'dan pek çok kentin tanıtım standının bulunduğu fuarı ziyaret eden ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen, turizmcilerle kentlerin aynı fuarda buluşmasının, kültür turizmini olumlu etkileyeceğini belirterek, kentlerin her geçen yıl yaşam kültürlerine ait öğeleri daha çok ön plana çıkarmaya başladıklarına dikkat çekti.

Konuk müzisyenler:
Mısırlı Ahmet Trio
DJ Gökhan Aya
Karga DJ'lerinden Cünort

**İstanbul Ritim Derneği ve Mısırlı Ahmet
Galata Ritimhanesi'nden 40 darbuka ustası**

29 Mayıs 2010 Cumartesi, 20:30

Karaköy Bankalar Caddesi, **tarihi Sümerbank binası**

Biletix bilet fiyatı: 30 TL

Bilet satışından elde edilen gelir İzmir Seterihisar'daki ağaçlandırma çalışmasına aktarılacaktır.

ÇEKÜL

ÇEVRE, KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

LU
SH
HOTEL

DADA

karga

Mısırlı Ahmet

Birgi'de Prof. Dr. Uçkun Geray Kütüphanesi Kuruldu

ÇEKÜL Vakfı'nın 1997 yılından bu yana Birgi'de kamu-yerel-sivil-özel birlikteliği ile sürdürdüğü koruma ve yaşatma çalışmaları, üniversitelerin de katılımıyla kısa zamanda tüm Küçük Menderes Havzası'na yayıldı. Çalışmaları bilimsel temellere oturtmak amacıyla kurulan Küçük Menderes Araştırmaları Merkezi (KÜMAR), 2003 yılında Birgi'de açılan ÇEKÜL Çevre Kültür Evi'nde etkinliklerini sürdürüyor. Birgi'deki ÇEKÜL Havza Koordinatörlüğü öncülüğünde oluşturulan KÜMAR Kütüphanesi'nin ilk kitaplığı, geçtiğimiz yıl yitirdiğimiz ve havza yönetimi konusundaki çalışmalarıyla tanınan değerli bilim insanı ve ÇEKÜL YDK üyesi Prof. Dr. Uçkun Geray'ın anısına kuruldu.

yapıldı. Oturum başkanlığını ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen'in yaptığı "Kültürel Mirasın Yaşatılması Bağlamında Yeni Yaklaşımlar" başlıklı panele Prof. Dr. Oktay Aslanapa Türk çiniciliği, Prof. Dr. A. Nejat Bilgen Kütahya'nın arkeolojik mirası, Prof. Dr. Halil İnalçık Kütahya'nın tarihteki önemi, Freiburg Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ralf von den Hoff ise Aizanoi antik kenti konularındaki konuşmalarıyla katıldılar.

Avrupa Miras Günleri Etkinlikleri Kütahya'da

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütahya Valiliği, Kütahya Belediyesi, Avrupa Komisyonu ile Avrupa Konseyi tarafından düzenlenen Avrupa Miras Günleri Etkinlikleri 10- 11 Ekim tarihinde Kütahya'da

İlköğretim Okulları ÇEKÜL'ü Tanıyor

Okullardan gelen talep üzerine ÇEKÜL Eğitim Birimi tarafından, 12 Nisan'da Beşiktaş Anadolu Lisesi, 19 Nisan'da Kazım Karabekir İ.Ö.Okulu, 26 Nisan'da Beykoz İ.Ö.Okulu, 27 Nisan'da Darüşşafaka Eğitim Kurumu'nda ÇEKÜL Vakfı'nı tanıtıcı sunumlar gerçekleştirildi.

Eğitimde İyi Örnekler Konferansı 2010

16-17 Nisan 2010 tarihinde Sabancı Üniversitesi'nde bu yıl yedincisi düzenlenen "Eğitimde İyi Örnekler Konferansı"na ÇEKÜL Eğitim Birimi'nden Seval Aydın, "Yapıların Diliyle İstanbul Eğitimi" isimli bildirisi ile katıldı. Ayrıca ÇEKÜL Eğitim Ekibi, ÇEKÜL standında çalışmalarıyla ilgili çok sayıda soruyu yanıtladı. Ankara'daki öğretmenler başta olmak üzere pek çok öğretmen, ÇEKÜL Vakfı ile işbirliği yaparak, kültürel, doğal ve mimarlık mirası hakkındaki eğitimlerin, kendi öğrencileriyle de yapılmasını istedi.

Ümraniye İyi Örneklerini Arıyor

8 Mayıs 2010 tarihinde 'Ümraniye İyi Örneklerini Arıyor' toplantısına ÇEKÜL Vakfı Eğitim Birimi "Yapıların Diliyle İstanbul Eğitimi" isimli bildirisini sunmak üzere davet edildi.

Çocuk Oyunları ve Oyuncakları Sempozyumu

2010 yılının son haftasında ÇEKÜL Eğitim Birimi'nden Seval Aydın ve Gökçe Çağatayalp, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın düzenlediği "Günümüzde Çocuk Oyunlarında ve Oyuncaklarında Yaşanan Değişimler Sempozyumu"na katıldı. 17 kentte 6. sınıf öğrencisi 273 çocuk ile yapılan araştırmanın sonuçlarını içeren bir bildiri sundu. Araştırma sonucunda, yüz yüze iletişim olanağından uzak öğrencilerin çoğunlukla bilgisayar oyunlarını tercih ettikleri, buna karşılık ÇEKÜL Kültürel Miras Eğitiminin çocuklardaki bu eğilimde aksi yönde bir değişim yarattığı görüldü. Bildiri, sempozyuma katılan uzmanlar tarafından büyük övgüyle karşılandı ve ÇEKÜL Eğitim Birimi'nin çalışma yöntemi örnek gösterildi.

ÇEKÜL Kent Konseylerinde

ÇEKÜL Vakfı merkezinin bulunduğu tarihi Beyoğlu ilçesinde, Beyoğlu Belediyesi bünyesinde kurulan ve etkinlik gösteren Kent Konseyi'ne ÇEKÜL Vakfı da üye oldu. ÇEKÜL Örgütlenme Koordinatörü Yonca Moralı yıl boyu Tarihi Değerleri Koruma Çalışma komisyonunun toplantılarına düzenli olarak katıldı. Ayrıca ÇEKÜL, Beşiktaş Belediyesi Kent Konseyi'nde de Gençlik Meclisi'nde Emel Sarıgül tarafından temsil ediliyor.

ÇEKÜL UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nda

ÇEKÜL Vakfı, Genel Kurul üyesi olduğu UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'nun Yönetim Kurulu'nda, 2010-2014 döneminde, STK kategorisinde ÇEKÜL Örgütlenme Koordinatörü Yonca Moralı tarafından temsil ediliyor. Somut Kültürel Miras ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitelerinin çalışmalarını da takip ediyor, ortak hedeflerde işbirliği yapıyor. Ayrıca Eğitim ve Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitelerinde de üye bulunduyor.

ÇEKÜL Akademi ENCATC Üyesi Oldu

Avrupa ve çevresinde kültür yönetimi ve kültür politikalarının gelişimini teşvik etmek amacıyla 1992 yılında kurulan ENCATC (European Network of Cultural Administration Training Centres/Avrupa Kültür Eğitimi Merkezleri Ağı)'nin, bu yıl 6-8 Ekim tarihlerinde Brüksel'de yapılan "kültürel miras ve kültür yönetimi eğitimlerinin işveren beklentileriyle uyumu" konu başlıklı yıllık toplantısına ÇEKÜL Akademi'den Didem Çakar da katıldı. ENCATC Yönetim Kurulu toplantısının ardından eğitim kurumlarının arasına ÇEKÜL Vakfı ve ÇEKÜL Akademi de "tam üye" olarak katıldı.

Paris Uluslararası Kültürel Miras Fuarı 2010

1995 yılından bu yana Paris'te "Carousel du Louvre"da her yıl aralıksız düzenlenen fuarın bu yılki teması "Akdeniz Kültür Mirası"ydı. 4-7 Kasım tarihleri arasında 3 bin m²'lik alanda 255 standın yer aldığı fuarı bu yıl 20 binden fazla kişi ziyaret etti.

Kültür mirasının tanıtılması-korunması-onarılması-işlevlendirilmesi ve geleceğe taşınması için çaba harcayan kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör kuruluşları ve sivil örgütlerin hem katılımcı hem de ziyaretçi olarak yer aldığı bu önemli etkinlikte, 27 tane de yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Paralel oturumlarda Akdeniz tarihsel-kültürel-doğal mirası üzerine tartışılıp bilgi alışverişinde bulunuldu.

2011 yılında "Kentlerin Kültür Mirası" teması ile düzenlenecek olan fuara, bu yıl olduğu gibi, restoratörler, zanaatçılar, proje yöneticileri (küratör, şehir plancısı, mimar, girişimci vb...) koruma alanında çalışan KOBİ'ler (aydınlatma, ısıtma-soğutma, mermer, demir vb...), eğitim kurumları, yeni teknolojiler ve ileri ürün geliştiren laboratuvar ve firmalar (higrometri, ses yalıtımı, nem önleme vb...), hizmet sağlayıcılar, yayıncılar, belediyeler, kamu kurumları, sivil örgütler ve bu alana ilgi duyan bireyler katılacak.

2010 yılı kendimizle, geçmişimizle, yaptıklarımız, yapamadıklarımız ve yapmak istediklerimizle hesaplaştığımız bir yıl da oldu. Geçen yıl kendimize koyduğumuz altı temel hedeften dördünde istediğimiz düzeye ulaştığımızı gördük. Gerçekten de 2010 yılında kent müze ve arşivleri hızla çoğalmaya devam etti. Korumaya yönelik uygulamaların niteliğinin artırılması amacıyla, alanda çalışan kadroların eğitilmesinde ÇEKÜL Akademi önemli bir atılım gerçekleştirdi. Her kentin, öz kaynakları doğrultusunda geleceğini kurgulayan kültür odaklı Yol Haritaları hazırlamasına önderlik ettik. Kültür varlıklarının bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesini sağlamak amacıyla Alan Yönetimi uygulamasının yaygınlaşmasını sağlayacak adımlar attık. Bunlara karşılık, yürürlükteki ihale sisteminin ve koruma kurullarının etkinliğinin artırılmasında istediğimiz düzeyde bir gelişme sağlayamadık. Havza birliklerinin tüm ülkede yaygınlaşması ve etkin kılınmasını hedeflediysek de, AB sistemine uyum sürecinde DPT tarafından hayata geçirilen Kalkınma Ajansları uygulamasının engelleyici etkisini önleyemedik; her iki hedef de merkezi politikalarla uyuşmadığı için, tüm girişimlere rağmen istenen düzeyde sonuca ulaşamadı.

Yine de 2010 yılı, ÇEKÜL Vakfı için bir atılım yılı oldu. Son yıllarda özellikle Anadolu'da yeni bir ivme kazanan koruma çabalarının standardını yükseltmek amacıyla ve deneyim ve birikimimizden güç alarak hayata geçirdiğimiz ÇEKÜL Akademi pilot dönemini tamamladı. Her tarihi mekânın bir ruhu olduğunu bilen, daha çok insanın kulaklarına öyküsünü fısıldayan bir koruma anlayışını yerleştirmek ve tarihi bir mekânı korumanın onu anlama, belgeleme, koruma, açıklama, paylaşma anlamına geldiğini unutmadan korumanın bir değişim yönetimi olduğunu anlatmak için kolları sıvadık. Gaziantep Metin Sözen Eğitim ve Kültür Merkezi'nin açılışı bize daha da uzak coğrafyalara uzanma olanağı

sağlayacak. Hatta "Kosova'da Bölgesel Kültürel Miras Mesleki Eğitim Altyapı Hizmetlerinin Kurulumu" projesinde bir Alman, bir İrlandalı, bir İsveçli kurumla bir konsorsyumda yer aldık, kültürel miras yönetimi alanında yeni kadroların yetiştirilmesi için kurulacak bir eğitim kurumunda eğitim vermeye, eğitim programlarını oluşturmaya, eğitmenleri yetiştirmeye hazırlanıyoruz. ENCATC (European Network of Cultural Administration Training Centres/Avrupa Kültür Yöneticiliği Eğitim Merkezleri Ağı)'ye üye olduk, 2010 Genel Kurul'larına katıldık. Yurtdışına açılırken, "İstanbul-Marsilya: Endüstri mirasını kentte görünür ve anlaşılır kılmak" projesiyle Marsilya ile İstanbul arasında köprü kurmak üzere yola çıktık. UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Yönetim Kurulunda görev aldık, ihtisas komisyonlarına katıldık. ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları'na yeniden hayat vererek son yıllarda giderek bir kültür ve araştırma merkezleri adacağı haline dönüşen Beyoğlu'nda, kültürel mirası odak alan, akademik çalışmalarla sivil toplum arasında köprü kurmayı amaçlayan bir girişimin önünü açtık. Ve nihayet 2010 yılı ÇEKÜL Yayınları yılı oldu. Bir yayınevi gibi üreterek, bugüne kadar biriktirdiklerimizi daha geniş kitlelerle paylaşmak üzere çeşitli alanlarda yayınlar yaptık. Başta kendi öykümüzü içerden anlatan Birlikte 20 Yıl kitabımız olmak üzere, kültüre ve korumaya sivil bir pencereden nasıl baktığımızı anlatan, Anadolu kentlerinde yıllardır yaptığımız çalışmaların anahatlarını aktaran kitaplar yayınladık, eğitim ve kültürel mirasın kesiştiği noktada geldiğimiz yeri gözler önüne seren bir dergi yayını kurumsallaştırdık.

2010 yılında gerçekleştirdiklerimiz, geleceğe yönelik umutlarımızı ve özgüvenimizi artırıyor. Mücadelemiz aynı hızla sürecek. Duruşumuz ve ilkelerimiz değişmeyecek. Yeni açılımlarla daha aydınlık bir 2011 çalışmayı sürdüreceğiz.

www.cekulvakfi.org.tr

ÇEKÜL ÇEVRE VE KÜLTÜR DEĞERLERİNİ
KORUMA VE TANITMA VAKFI

Ekrem Tur Sokak No: 8 Beyoğlu 34435 İstanbul Tel. 0 212 249 64 64 - 0 212 251 54 44
www.cekulvakfi.org.tr